

زما د ميني نه توبه ده !

ليکوال: انجنير ستانه مير زهير

سريزه

پيښې د ژوند د شيبو سره ملگرې وي ، پيښه كيداى شي زموږ د هيلې او اميد سره سمه او په زړه پورې وي او كله هم كيداى شي زموږ د هيلو خلاف له دردونو او ويرونو ډكه وي.

د پيښې نه كيسه جوړېږي او د كيسې سره مينه او علاقه د انسان په خټه كې اغېز شوي ده . ځكه خوله پخوا زمانو راهيسې د كيسو د اوريدلو او لوستلو لړۍ روانه ده . پخوا به كيسې ډيرې اوږدې وى چې د مشهورو كيسه ويونكوله خوا به د ډيرو خلكو په منځ كې ويل كيدې خود زمانو په اوږدو كې د انسان مصرفيتونه زيات شوي او د اوږدو كيسو د اوريدو حوصله كمه شوې ده ، ځكه خو داوږدو كيسو ځاى ورووړولنډو كيسو ونيوه .

په دې ټولگه كې ما هڅه كړې چې د خپل ژوند ځنې ليدلې او ځنې هم اوريدلې پيښې د خيال په مټ د څو لنډو او طنزي كيسو په بڼه

لوستونکو ته وړاندې کړم . همدا رنگه هڅه مې کړې چې یو دوه کیسې د سنفکشن په بڼه ولیکم . سنفکشن هغه کیسې دي چې په موجوده وخت کې یو خیال وی خو دا خیال کیدای شي د ساینس پوهانو په مرسته په راتلونکي وخت کې عملي بڼه خپله کړي .
په دویمه برخه کې مې هڅه کړې چې په لږو ټکو کې سترپیغام د ادبي طرحو په بڼه د خپلو لوستونکو سره شریک کړم . دا چې په دې برخه کې به زه څومره بریالی یم ، دا قضاوت به لوستونکو ته پریردو .
مننه

انجنیر ستانه میرز هیر

24-03-2010 _ کابل

د پلار له وېرې ???

مور خپل دولس کلن زوي انارگل ته په لوړ غږ وويل:

— اناره، وا اناره زويه تاته وایم، چابکه راشه چې غوا درته خلاصه کم.
انارگل په بیړه راغی او په خپله ماشومانه لهجه یې، په عذرو زاریو
داسې وويل:

— خیر دی مورې، داختر ورځې دي، نن هم په کور کې وایسته ورته واچوه
، سبا به یې دوخته بوخم، ښه مورې؟!
مور یې په داسې حال کې چې غوا یې له موبې نه خلاصوله، لږه ټکنۍ
شوه، زړه نازړه یې وويل:

— څه درته ووايم زويه!، که پلار دې خبر شي چې نن دې بیا هم غوا سارا
ته نه ده بیولې، ژوندی به دې پرې نه ږدي.

— خیر دی مورې، ته یوځل ورته ووايه، هغه بیا څه نه وایي...
مور یې زړه ورباندې وسوځیده، خلاصه کړې غوا یې بیرته په موبې
پورې وتړله، او بیا یې انارگل ته مخ وروړاوه:
— ښه ده زويه! چې ته وایې نن دې هم په کور ولاړه وي خو پام دې وي چې
سبا گوره بیا دا انې بانې ونه کړې

انارگل چې د مور دا خبره واوریده بې اختیاره یې له خولې نه د خوشالۍ یوه کرپکه ووتله ، غوښتل یې په یوه منډه له کوره ووځي او خپلو همخولو ته ځان ورسوي. خو قدمه چې مخکې لاړ ، ناڅاپه یې پلار د کلا په لویه دروازه را ننوت. انارگل له ویرې لکه وچ لرگی په ځای ودریده . پلار یې د تل په شان انارگل ته له غوسې نه په ډکه لهجه وویل :

— د ځناور بچیه ! غوا تراوسه په کور کې ولاړه ده ، او ته خوشې په خوشې گرځې...؟

انارگل له ډیرې ویرې هیڅ ونه ویل ، یوازې یې خپلې مور ته په دې تمه غلي غلي کتل چې هغه یې ځواب ووايي .

مور یې چې د انارگل زیر او زبښلی رنگ ته پام شو په وروغړۍ د هغه په پلوۍ وویل :

— خیر دی سرپه ! ماشوم دی ، د اختر ورځې دي ، ټول همخولي یې په دکلي په میداني کې لوبې کوي ، پرېږده چې دی هم ورشي ، ماته یې ډیرې زارۍ وکړی ، پام دې وي چې څه ورته ونه وایې

پلار یې چې دا خبره واوریده نو په ډیره غوسه یې خپلې ښځې ته وویل :
— دا هلک ستا د لاسه وړان شوی ، ستا د لاسه ! پخوانیو ویلي دي :

چېرته چې ډډنه وي ، هلته ادب نه وي

او ددې خبرې سره سم یې د انارگل په مخ داسې خپیره حواله کړه چې د چا خبره غږ یې په لسم کلي هم اوریدل کیده .

انارگل خوارکي له ډیره درده یوه سخته کرپکه وکړه خو د پلار له ویرې بیرته غلی شو ، ژر ژر یې له سره لویدلې خولۍ له ځمکې راپورته او او له خاورو وڅنډله ، په داسې حال کې یې غوا له کوره وویستله چې دوږو وږو سلگیو سره یې له سترگو مړې مړې او ښکې هم روانې وې .

انارگل په ژړا ژړا کې غوا د غره لمنې ته ورسوله. غوا خريدله او خپل وانبه يې خوړل. خود انارگل د زړه نه يوازې خدای خبر و. يوې غټې تيرې ته يې ډډه ولگوله، دخپلو ماشومانه فکرونو په لوي سمندر کې لاهو شو، کله به ورته په کلي کې دخپلو همخولو لوبې سترگو ته ودریدې او کله به ورته دخپل پلار خپيره...، په همدې چرتونو کې ډوب و چې خوب پرې خپلې وزرې وغوړولې. ورو يې يوه وړه تيره خپل سرته کښوده او په کراره کراره په درانه خوب ويده شو

غرمه مهال چې له خوبه راپورته شو. په بيره يې دخپلې غوا په لور وکتل، خو له بده بخته د غوا درک نه و. د ليوني غوندې يې کله يوې خوا او کله بلې خوا منډې ووهلې خوبيا يې هم درک ونه لگيده. ډيروار خطا شو، حيران و چې څه وکړي د غره نه سمې ته رانښکته شو په لويه لار کې ودریده، ديوه او بل نه به يې يوازې همدومره پوښتل:

— ماما زما غوا دې نه ده ليدلې؟

خو هر چا به ورته يوازې د نه ځواب ورکاوه. له ډيرو پوښتنو وروسته يوه تن ورته وويل:

— وراره گل، ځان مه ستړی کوه، په دې ورځو کې غله ډير شوي دي چا به درنه پټه کړي وي، کورته لاړ شه پلار دې خبر کړه چې هغه يې ولټوي ددې خبرې په اوریدو سره انارگل هم په دې باوري شو چې غوا يې په رښتيا هم چا پټه کړې ده، اوس نو په دې چرتونو کې لاړ چې کورته لاړ شي که نه؟

که لاړ شي او پلار يې خبر شي چې غوا ورکه شوې څه به وايي.....؟
په همدې کشمکش کې راگير و او ځانته يې د حل لاره لټوله.

د بلې خوا يې مور په کور کې ډيره نارامه وه ځکه د لمر سترگه په لويديو وه او د انارگل درک نه و ، شيبه په شيبه يې انديښنه زياتيده په وار خطايې له کوره راووتله ، مخامخ يې هغې لارې ته وکتل ، په کومه لار به چې هره ورځ انارگل د خپلې سرې غوا سره يو ځای د کور په لور راروان و .

په انتظار انتظار کې د مابښام تياره را خوره شوه او د انارگل پلار هم په جومات کې د مابښام د لمانځه نه وروسته خپل کور ته راستون شو . د کلا په لويه دروازه کې بنسټې په وار خطايې او د د ژړا نه په ډک غږ ورته وويل :

— سړيه خداى دې خير کي ، انارگل زوي مې تراوسه نه راغلى .

— دا څه وايې ، غوا هم نه شته او انارگل هم ؟

— هو ، هله ژر ورپسې لاړشه ، خداى مه کړه چې کومې بده پيښې سره نه وي مخامخ شوى .

د انارگل پلار چې دا خبره واوريده ، ډير وار خطا شو ، ژر يې لگيدلى لاتين دځان سره واخيست او له کوره ووت ، د څو تنو گاونډيانو په مرسته يې لومړى د غره لمنې تيرې په تيرې او ناو په ناو وکتلې ، بيا يې په کلي کې ديوه او بل د کور دروازې هم وټکولې خو هيچا د انارگل درک ورنه کړ .

نيمه شپه په خواشيني کورته راستون شو ، خوب يې له سترگو الوتى و تر سهاره يې شپه په وينه تيره کړه . شپه چې سبا شوه بنسټې د ژړا نه په ډک غږ وويل :

— سړيه ! رڼا ځمکې ته رالويدلې ده ، نور نو په کور کې د کيناستو وخت نه دى ، چابکه لاړشه ، د زوي مړى ژوندى مې پيدا کړه

— په تگ به لاړ شم خو ځمکه او اسمان مې دواړه لټولي، نور نه پوهیږم چې څه وکړم او چیرته یې ولټوم ؟
د همدې خبرې سره سم یو ځل بیا له کوره ووت. ټوله ورځ یې بیا هم په گرځیدو وگرځیدو تیره کړه خو د انارگل هیڅ پټه ونه لگیده.
د ورځې په اوږدو کې د کلي بڼې، ماشومان، سپین ږيري او ځوانان ټول د انارگل له ورکیدو نه خبر شول، یوه به ویل:
— کیدای شي خوارکی په غره کې لیوانو خوړلی وي
بل به ویل:

— کیدای شي له کوم کمره نه لویدلی وي او په غره کې مړ پروت وي
لنډه دا چې هر چا به له خپله انده بیلابیلې تبصرې کولې خو هیڅوک په رښتیني توګه نه پوهیدل چې په انارگل به څه راغلي وي....
دوه درې ورځې تیرې شوې خو بیا هم د انارگل درک ونه لگیده. د هرې ورځې په تیریدو د هغه د مړینې خبره له اوازو څخه د حقیقت په لور نږدې کیده. له همدې امله به ډلې ډلې کلیوال د غمرازی له پاره راتلل او د انارگل پلارته به یې، د تسلیت او ډاډ گیرنې په خوا کې فاتحه هم ورکوله.

یوه ورځ د کلیوالو په منځ کې یوه تن د خبرواترو په ترڅ کې د انارگل پلار ته وویل:

— ماما! مرګ او ژوند د خدای (ج) په لاس کې دی، نا امیده کیږه مه، که زما منې یو ځل لاړ شه د ښار په روغتونونو هم وګرځه، ګوندې هلته یې څه درک ولګیږي

د انارگل پلار چې دا خبره واوریده یو څه په فکر کې ډوب شو کله چې د راغلو میلمنو نه وزگار شو ، د خپلې میرمنې سره یې دا خبره شریکه کړه . میرمنې ورته په ژرغونې غږ وویل :

— د انارگل پلاره ! ته لکه چې سودايي شوې یې ، ښار چیرته او انارگل چیرته ، په انارگل چې هره ټکه راغلې ، هغه په همدې کلي کې ده... لاړ شه ، بیا یې ولټوه بیا یې ولټوه...

د انارگل پلار په دې پوره باوري و چې نور یې نو زوي په کلي کې نه شته ، چکه خويې د ښار په لور وخوځیده ، ماسپښین مهال و چې د ښار لوي روغتون ته ورغی .

د روغتون په دروازه کې یې ، د لا وارته مړي ، ژوندي پوښتنه وکړه ، د روغتون یوه کارکونکي هغه لاس نیولی د ځان سره بوتللو او د یو ماشوم کټ ته یې ودرولو . د روغتون کارکونکي ورو ورو د ماشوم له مخ نه څادر پورته کړ :

د انارگل پلار چې ماشوم ولید ، سمدلاسه یې په زوره چغه کړه :
— اخ ! دا خو زما زوي انارگل دی ...

د روغتون کارکونکي د ډاډگیرنې وروسته ورته وویل :

— کاکا ښه دی چې راغلې ، ستاسو ماشوم لا پروڼ په حق رسیدلی خو دا چې وارث یې نه و معلوم موږ ترننه پورې ساتلی دی ، تاسو کولی شئ اوس دخپل ماشوم زوي ځنازه یوسی . الله دې وبخښي ! او تاسو ته دې الله د زړه صبر درکړي

د انارگل پلار په ژړا ، ژړا سورې او نارې پیل کړې :

— نه نه ، تر هغو يې ځنازه نه وړم ، څو مې د خپل زوي قاتل نه وي پيدا کړی ، هله ژرکوی ، ووايې ! زما زوي چا ژوندی په اور کې سيزلی زه به دخپل زوي قاتل ژوندی پرې نه ږدم ...

دروغتون کارکونکي په ډيره ارامه لهجه ورته وويل:

— کاکا ستاسو زوي ، هيچا نه دی وژلی ، هغه ستاسو په کلي کې پخپله ځانته اور اچولی و ، دسوزيدو په وخت کې د هغه چيغواد نارو په لاره دتلونکي موټر ډريور پام ځان ته را اړولی و ، هغه سره دې خداى ښه وکړي تر موږ يې ژوندی راوړس او ه ، په لومړۍ ورځ خبرې کولې شوې . موږ ورته دسوزيدو د علت پوښتنه وکړه: هغه راته په ځواب کې داسې وويل:

— غوا مې د غره لمنې ته د څر له پاره بيولې وه ، هغه رانه چا پټه کړه د پلار له ويرې کور ته نه شوم تللی ، بله چاره مې نه لرله ، له مجبورۍ ورځې مې ځان ته اور واچاوه

زما د مینې نه توبه ده!

جلال په زمزمه د ځان مینځلو له تشناب نه راووت. سمدلاسه یې راډیو چالان کړه. په راډیو کې گلزار عالم دا سندره ویله:

له پاسه واورې وریدې غرونو لمبې کولې
ما او جانان چې له یو بل سره وعدې کولې

راډیو یې نوره هم په زوره کړه، په داسې حال کې چې د خپل سروینستان یې په دسمال وچول، د راډیو د سندرې د موزیک سره سم یې د نڅا حرکات هم پیل کړل. ناڅاپه یې مور راننوتنه، لومړی راډیو مړه کړه او بیا یې په قهر جلال ته وویل:

- دا څه ډمتوب دی شروع کړی دی، ټوله ورځ ته یې او سندرې دی، تاسو ته دامیراث له پلار نه پاتې دی. هغه به هم په ځوانۍ کې همدا کارونه کول. جلال له ډیر خجالت نه سرتیت ونيوه. هیڅ غږ غوږ یې ونه کړ او په بیرته له کوره ووت. موریې په کوټه کې خواره واره شیان، ټول ځای په ځای کړل په تلویزون یې دسمال وغوړاوه، راډیو یې په خپل ځای کینسوده. هری خوا پرته راډیو او ویډیو CD گانې یې په یوې پلاستیکی کڅوړه کې واچولې او هغه یې هم د تلویزون په خوا کې کینسودلې.

د جلال ملگری او د دوستان هم د سندرو د اوریدو ډیر زیات مینوال و. کله نا کله به یې په یوه او بله حجره کې د منگۍ، ستار او رباب سره د ټنگ ټکور مجلسونه جوړول. په هغو ودونو کې چې به ساز او سرورد ونو جلال او دهغه یاران به د هر چا دمخه په کټونو کې ناست وو.

خو نن چې د کلی په میداني کې د جلال یارانو د هغه سره روغې کاوه، یو څه خپه معلومیده. یوه او بل ورنه د خپګان پوښتنه کوله، خو هغه خبره هاخوا

د پخوا کوله او ځواب يې نه ورکاوه. ملگرو هم نه پريښوده ، په بيا بيا يې ورته وويل ، په پای کې مجبور شو او داسې يې ورته وويل :

- په ټول عمر کې مې يوازې همدا نن د راډيو د سندري سره په خپله کوټه کې ډانس کولو چې ناڅاپه مې مور کوټې ته راغله او زه يې وليدلېم، اوس مې خدای شته ډيره خوا بده ده .

د دې خبرې سره سم ټولو ملگرو يې په کړس کړس وخنډل ، يوه ملگری پری غږ کړ:

- ياره هيڅ چرت مه خرابوه ، دا دومره د خپگان خبره نه ده ، څه بل چا خو نه يې ليدلی ، خپلی مور ليدلی مور ! خپله مور خو موروې .

د دې خبرې سره سم د جلال تنده وغوړېده او يو څه مسکې شو. يو بل ملگری پرې غږ کړ:

- جلاله ! زيری مې درباندي ، بېگه ته په برکلی کې واده دی ، له ښار نه يې زبردست ډمان راوستی دی . که خوښه دی وي ټول به يوځای ورځو ، پام دې وي چې بيا گوره انې بانې ونه کړې .

جلال چې دا خبره واوریده ، له ډيری خوشحالی نه يې رنګ تګ سور شو او په لوړ غږ يې وويل:

- بيشکه ! ته بېگه يادوې زه خو وایم راځی چې همدا اوس ورشو .

جلال ماښام د خپلو ملگرو سره واده ته لاړ ، تر نیمې شپې پورې د ډمانو سيل ته ناست و. ډمانو چې خپلی باجی او دوکړی (دبلی) وتړلی ، نو جلال هم د خپل کور مخه ونيوله .

کله چې د کور دروازی ته ورسیده نو په زړه يې ويره او ډار ننوت ، ځکه په نیمه شپه يې نه شو کولی چې د کلا دروازه ووهی ، په ډيری خواری د کلا د دیوال له لاری د خپل کورانګر ته ښکته شو . غلی غلی روان چې مور او پلاری يې په راتګ خبر نه شي . خپلی کوټی ته د رسیدو سره سم يې لومړی تلویزون چالان کړ او بيا

د خپل کټ د بستري په سمولو اخته شو. په تلویزون کې یو دم نوې سندر د یوې
ښځینه سندر غاړې په غږداسې پیل شوه

زما د مینې نه توبه ده بیا به نه کړم مینه

د جانان مینه عجیبه ده بیا به نه کړم مینه

جلال چې د سندر غاړې غږ تر غږ شو، نو د خپلې بستري سمول یې پریښودل او
په بیره یې د تلویزون د پردې په لور وکتل، هک پک شو، د سندر غاړې په
خیره یې خپلې سترګې نورې هم ښځې کړې. ناڅاپه یې په کړیکه وویل:
- آخ! خدایه! دا څه گورم!؟

د دې خبرې سره سم یې، په خوا کې ایښی د اوبو ښیښی جک او گیلایو په
بل پسې د تلویزون په ښیښه وار کړل او د تلویزون د سکرین ماتې ښیښې هری
خوا خورې ورې دل شوې.

جلال تر ډیره وخته په خپله کوټه کې بې هوښه پروت و، خو کله چې په هوښ
راغی رڼا ځمکې ته رالویدلې وه. ژر ژر یې د خپل سفر له پاره تیاری ونيو، خو
یې چې مور او پلار له خوبه را پاڅیدل جلال له کلا وتلی و او د ښار مخه یې
نیولې وه

مور یې چې سهار د جلال کوټې ته ننوتله، جلال په خپله کوټه کې نه و او د مات
شوی تلویزون ښیښی هره خوا پرته وې، حیرانه دریاڼه ودریده. په سترگو کې
اوښکی راغلی، په ډیرې وارخطایې دا خبره د جلال پلار ته ورسوله، هغه هم
وارخطا شو او په دې اند یښه کې ډوب شو چې په زوی به یې څه پېښه راغلی
وي؟

له بلې خوا جلال تیاره ماښام ښار ته ورسیده د شپې د تیروولو له پاره، نیغ
د خپلې خور کورته ورغی. خور د ورور په لیدلو ډیره زیاته خوشحاله شوه، د
کور د ټولو ورو او غټو پوښتنه یې ورنه وکړه او جلال هم د خپلې خور هرې
پوښتنې ته ځواب ورکاوه.

خورد خپل ورور ډیر قدر او عزت وکړ. چې کله ویده کیده نو ښایسته نوې بستره یې ورته وغورځوله، په خوا کې یې اوبه ورته کینودلې، بیا یې د هغه د کوټې برق مړ کړ. دښه خوب او ښې شپې هیله یې ورته څرگنده کړه او نوره خپلې کوټې لاره.

شپه تیره شوه او چې سهار شونود جلال خور خپل خاوند د بازار نیږدې دوکان ته په شیدو پسې ولېږه چې نن خپل مسافر ورور ته د شیدو خوړ او مزه دار چای برابر کړي.

جلال همدا شیبه غنیمت وگڼله له خپلې بډې یې تومانچه راوویستله، کارتوس یې وروست، خور یې ډیره وار خطا شوه، غږ یې پرې وکړ: — جلاله وروره! په دې توپانچه څه کوې؟

جلال یې له ځواب ورکولو د توپانچې ماشه کړه او درې څلور ډزی یې وکړې. کله چې د جلال اوبښی له شیدو ډک لوبښی په لاس، خپل کورته راستون شو گوری چې میرمن یې په سرو وینو کې پرته ده او جلال یې په کورنه شته. دوه درې ساعته وروسته د هیواد په مشهورو تلویزونونو او راډیوگانو کې داسې خبر خپور شو:

— په خواشینۍ سره مو خبر اخیستی چې د خوږ ژبی سندر غاړی چې تر اوسه یې یوازې یوه سندرې په تلویزون کې ثبت شوی وه. د خپل ورور له خوا په دې تور چې ولې یې په تلویزون کې سندرې ویلې، د توپانچې په ډزو ووژل شوه. او بیا یې د وژل شوې سندر غاړې همغه سندر یو ځل بیا د تلویزون په پرده وښودله زما د مینې نه توبه ده بیا به نه کړم مینه د جانان مینه عجیبه ده، بیا به نه کړم مینه

15-05-2009

د سرو زرو غاړکی

د کلا تر مخ د اتني مست ډول وهل کيده، ژنيو او ځوانانو ورته يوي خوا بلي خوا څنې غورځولې. د ډول غږ تر لرې لرې ځايونو رسیده. له هرې خوا نه ډلي ډلي خلک واده ته را روان و.

د کور دننه د کلی نجونې راټولې وې، د چمبې او دریا د غږ سره د بنگړو شرنگهار هم مل و، په هر ټيکۍ کې به د (ريدي گل) نوم يادیده. ځکه چې نن د هغه واده و.

ريدي گل د پلار مشر زوی و. په اووم ټولگي کې يې زده کړه کوله، نوی يې شونډه توره شوې وه. د راغلو ميلمنو نه به کله نا کله يو بل غږ کړ:

— د واده والا چيرته دی، را يې ولی چې موږ يې وگورو.
ريدي گل به چې داغږ واوریده، له شرمه به تک سور شو، په بېړه به يې هغه ځايه پريښود. کله به يې د کلا د يوه کنج نه او کله به يې د بل کنج نه د کلیوالو د اتني ننداره کوله، خو نژدې نه ورتللو ځکه چې له خلکو شرمیده. د واده نه وروسته دوه، درې ورځې ښوونځي ته هم لاړ نه شو، په ښوونځي کې به ناخبره زده کونکو د يو بل نه پوښتنې کولې:

— دا ريدي گل ولی ښوونځي ته نه راځي؟

— خدای دې خير کړي، ريدي گل ناروغه نه وي

— پخوا خو يې هيڅ غير حاضري نه کوله

خبرو ټولگيوالو به يې په خدا وويل:

— ناروغه نه دی، ښه روغ جوړ دی

— نوی واده يې کړی، پرېږدی چې يو څو ورځې په کور تيرې کړي.

کليوالو هم د ريدي گل د واده په اړه بيلا بيلې تبصرې کولې:

— پلار يې ښه کار ونه کړ چې په دومره ماشومتوب کې يې خپل زوی ته واده وکړ.

— ډاکټران وايي چې واده د اتلس کلنۍ نه وروسته په کار دی

— واده هغه وخت ښه وي چې بنياد م يې پخپله وگټي او د بل لاس ته اړ نه وي

— ښه يې کړي چې واده يې ورته وکړ ، ځکه زامن به يې وشي او زامن خود پلار او نيکه مته او بازو وي.

— کور کلي خو د دښمنيو ډک وي د چا چې نارينه اولاد نه وي ، په کلي کې گذاره يې گرانه وي

د ريدي گل پلار هم په وروستي نظر و. ځکه خو يې خپل زوی ته په څوارلس کلنې کې واده وکړ. د يوې اونۍ رخصتۍ وروسته ، نن لومړی ورځ وه چې ريدي گل ښوونځی ته راغلی و. کله چې به کوم ټولگيوال ورسره ټوکه ټکاله وکړه نو دريدي گل رنگ به لکه سور انار تک سور شو او د شرمه به يې هيچا ته غږ غوږ نه کاوه.

هر چا به چې هر څه ويل ريدي گل به پرې خپل غوږونه کنول. د تفریح زنگ ووهل شو ، ماشومانو ټولو د کانتين خواته منډی کړی ، چا يوش او چا بل شی واخيسته ، هريو په خوراک لگيا شو خو ريدي گل هلته لرې ، په يو کنج کې ولاړ و او د ټولو ننداره يې کوله. يو ټولگيوال ورنژد شو په خدا يې ورته وويل:

— ريدي گله ! پخوا خو به تر هر چا نه تا زيات په کانتين کې شيان

اخيستل او شخوند به دې واهه ، دا نن څنگه غلی ولاړ يې ؟

ريدي گل يوازی په شونډو کې مسکي شو ، نوريې هيڅ ځواب ور نه کړ بل ټولگيوال پرې غږ کړ:

- خیر دی که پیسی نه لری، زه به یې درکړم.

ریدی گل ژر خپل جیب ته لاس کړ او ویې ویل:

- نه، نه! دا دی پیسی راسره شته، هره ورځ پلاریو لسګیز را کوي

- نو بیا یې ولی نه خوري؟

- هسی، زړه ته مې څه نه کیږی.

د واده د ورځې نه وروسته ریدی گل بیا د ښوونځی په کابینتن کې کله هم

څه وانه خيستل. یوازې به یې له ورايه د نورو ننداره کوله، که کوم

ټولګیوال به څه ورکړل و به یې خوړل او که به چا څه ورنه کړل همدا سې و

چې شونډی به بیرته ټولګی ته ستون شو.

د هرې جمعې په ورځ به د کلی ماشومانو لوبې کولې خود واده د ورځې

نه وروسته بیا ریدګل چاد خپلو همخولو په منځ کې ونه لیده.

که کوم چا به د ریدی گل د غیابت خبره وکړه نو بل به ځواب کې ورته

ویل:

- هغه اوس ټوله ورځ په کور د خپلې ښځې په خوا کې ناست وی، له هغه

نه سړی جوړ شوی، اوس موږ او تاسو سره لوبې نه کوي.

د همخولو سره د ریدی گل نه، هغه پخوانۍ لوبې ځکه پاتې وې چې

هغه اوس د خپلو نویو خیالونو سره لوبیده، دهغه په لاره کې یو نوی

ارمان راټوکیدلی و چې د لاس ته راوړو په لټه کې یې شپه او ورځ

سوچونه کول.

د جمعې د ورځې رخصتي وه، ریدی گل د ولسوالۍ په بازار ته لاړ

کڅوړه په لاس کله به یې یوه دوکان او کله بل دوکان ته سرور ښکاره

کاوه او په لوړ غږ به یې دوکاندار ته داسې ویل:

- ماما! وچه ډوډۍ نه اخلی، په خپل لاس مې وچه کړې، ډیره ښه ډوډۍ ده

، خیردی ارزانه به یې درکړم، ته یې یو ځل وگوره! که خوښه دې نه شوه خیردی بیا یې مه اخله.

خو دوکاندارانوبه چا دسرپه بنسټولو او چا به هم په تروه ټنډه یوازې د (نه) ځواب ورکاوه.

دیو لږ سرگردانیو وروسته ریډي گل دولسوآلی د بازار په یوه کنج کې دوچې ډوډۍ د خرڅولو دوکان پیدا کړ په بیه ورسره جوړ شو. د خپلې کڅوړې څخه یې وچه ډوډۍ را وویستله او د دوکاندار په تله کې یې واچوله.

دوکاندار هم نغدې پیسې ورکړې. ریډي گل په خپل جیب کې کینسودلې او په ډیری خوښۍ کورته ستون شو.

په کور کې یې خپل بکس خلاص کړ. دا پیسې یې هم د خپلو هغو پیسو سره یو ځای کینسودې چې پلار هره ورځ بنسټونځی ته د تگ په وخت کې ورکولې.

ماخوستن چې خپلې کوټې ته لاړ، ناوې یې بیا ځان مرور نیولې و. ریډي گل چې هرڅومره د خوشامندو ډکې خبرې ورته کولې خو خپلې ناوې ځواب نه ورکولو.

له ډیر عذرو زاریو وروسته، ناوې ورو په گیله ورته وویل: - تا چې ما سره په اوله شپه کومه وعده کړې وه، هغه دی تر اوسه پوره نه کړه.

- کومه وعده یادوې؟

- هغه د سرور زرو غاړې. درته یادوم، زما ټولې خورلنې د سرور زرو غاړې لري او زه یې نه لرم.

- ته مه خپه کیږه، زه په خپله وعده اوس هم ولاړ یم.

- نو کله به یې راته واخلي؟

- که د خدای رضا وه ډیر ژر.

د دې خبرې سره سم ناوې مسکۍ شوه او د ریدگل له غاړې یې غبرگ لاسونه تاو کړل.

شپه تیره شوه خو د ریدي گل اندیښنه نوره هم زیاته شوه ځکه چې د بنوونځي په پیسو او یا هم په پټه د کور د وچې ډوډۍ په خرڅولو د سرو زرو د غاړکي اخیستل یوازې د خوب لیدل و نه پوهیده څه وکړي، په ټولگي کې به هم همدې فکرونو او سوچونو کې لوبیده او بنوونځي ته د تگ راتگ په لاره کې به هم په همدې فکرونو کې ځنګیده، ټولگيوالو به یې ویل:

- نه پوهیږو چې په ریدي گل خوارکي د واده نه وروسته څه بلا رانښکته شوه، نه د پخوا په شان خبرې کوي او نه یې هم په سبقونو کې مزه شته. خوریدي گل هیڅکله د خپل زړه غوټه بل چاته نه سپړله. یوازې په دې هڅو کې و چې څنګه به د خپلې ناوې سره کړې وعده پوره کړي. په همدې هیله یې هرې خوا د پیسو د پیدا کیدو لارې، چارې لټولې. د ورځو نه یوه روځ چې کله کلیوال د جمعې له لمونځ نه راووتل یوه تن پا م شو. په لوړ غږ یې وویل:

- تاسو گوري د چا ځنازه یې راوړه؟

د دې خبرې سره سم ټول کلیوال وارخطا شول، یو په ورو غږ وویل:

- خدایه خیر کړې، ځنازه به د چا د کور تر منځ ایښودل کیږي؟!

ټول ژر ژر د ځناځي په لور ورغلل، ځنازه کیښودل شو، یو کلیوال د مړي له منځ نه ورو څادر پورته کړ، په حیراني یې چیغه کړه:

- آخ! دا خو ریدي گل دی!

د ریدي گل پلار چې دا غږ واوریده، سپینی یې وټښتیدی، په ټول بدن یې لږزا شروع شوه، ورو یې د کلا دیوال ته ډډه وهله، یوه ښه شبیه په خپل حال نه و او بیا یې د غوسې نه په ډک غږ وویل:

— ووايې! زما زوی چا وژلی؟!

د ځنازی سره د راغلو کسانو څخه یو تن په خواشیني غږ وویل:

— پلاره! ستا زوی چا نه دی وژلی، له موږ سره یې د ولسوالۍ په بازار کې

د ورځې په ۲۰۰ افغانیو د خټو مزدوري کوله، د لاندې نه یو تن مزدور

څښتی وراچولی او ریدي گل د بام په سر نیولی. یوه څښته یې لاس ته

پوره ونه رسیده، ریدي گل هڅه کوله چې ویې نیسي خو هڅه یې ناکامه

شوه او خوارکی د بام له سره لاندې په ځمکه راوړلیده، خو چې موږ

راپورته کاوه، په حق رسیدلی و. الله (ج) دې هغه وبخښی او تاسو ته

دې خدای اجر ونه درکي. ولاړو خلکو ټولو په لوړ غږ وویل: امین....!

۱۳۸۸محل ۲۲ نیټه

سټفکشن کیسه

هوايي موټر

انجنیر وحید نن بیا هم د نورو ورځو په شان ناوخته د کور تر مخ خپل

موټر ودراره، هارنډ یې وکړ. میرمن یې د تل په شان نن هم د گراج

دروازه خلاصه کړه او د بیرته ستنیدو په وخت کې یې همدومره وویل:

— يو خو ته په خبره نه پوهيږې ، سل ځله مې درته ويلي چې دا ناوخته کورته مه راځه مه راځه . خو نه پوهيږم چې تاسره په کومه ژبه خبرې وکړو

...

انجنير وحيد پوه شو چې په ناوخته راتگ يې ميرمن بيا په غوسه ده خو هيڅ غږ غوږ يې ونه کړ . موټر نه راکوز شو ، دگراج دروازه يې بنده کړه ، نيغ خپلې کوټې ته لاړ ، ديوې شيبې دمې وروسته يې خپل مخ او لاسونه يې په صا بون و مينځل او بيا يې پاکې جامې واغوستې ځکه چې ټوله ورځ يې په خپل موټر کې کار کړی و .

نن ورځ ډير سترې شوې و ، غوښتل يې ويده شي . خو د ميرمنې نا کراري ور په زړه شوه ، غږ يې ورته وکړ ، ميرمن يې راغله ، په غوږه مالۍ يې ورته يو څو خبرې وکړې خو ميرمن يې همغسې ځان مروړنيولی و او ځواب يې نه ورکاوه . انجنير وحيد يوڅه جدي شو او خپلې خبرې يې داسې پيل کړې :

— ملاتمه نه يې ځکه په کور کې ناسته يې ، خبره نه يې چې په دې ښار کې څه حال دی ، وایم ښار نه دی غم دی غم . پوره دوه ساعته مې مخه ډب وه اود موټرو په يو لوي کتار کې راگير وم ، موټر مې نه شاته تللی شو او نه مخکې ، دناچاری نه راباندې ناوخته شو .

ددې خبرې سره سم يې ، ميرمن په دې باوري شوه چې ميره يې بانې نه کوي نو ورو يې وويل :

— ددې سپيره ښار نه به اخير څه جوړيږي ، هر څوک همدا خبره کوي چې په ښار کې گڼه گڼه ده ، په ساعتونو ساعتونو واټونه بند وي خو هيڅوک نه شته چې غم يې وځوري .

— همدې ستونزې له ما نه هم خوب وړې دي ، شپه او ورځ په همدې اندېښنه کې يم ، څه بايدوشي چې ددې غم نه زموږ ښاريان خلاصی ومومي ، ځکه ښار وړوکی دی او موټرې د يوې ورځې نه بلې زياتېږي .

— د پېښې نه تېښته نه شته ، ځان نه جهان غمی مه جوړوه ، د ښار واکداران نور څوک دي ، هغوي پوه شه او کاږي .

انجنير وحيد مسکى شو او بيا يې وويل:

— هو ، دا سمه ده چې واکداران يې نور څوک دي خو په موږ هم دخپلو هيوادوالو خدمت فرض دی ، که د خداى رضا وه ډير ژر به يو ښه خبر واوري

ميرمن يې په حيرانۍ وپوښتل: د څه شي خبر ؟
وحيد وويل:

— اوس يې نه درته وايم ، سبا پخپله خبره شپې

ددې خبرې سره سم انجنير وحيد خپله پرستن په ځان راکش کړه ، دخپلو خيالونو په سمندر کې لاهو شو ، که څه هم ډير سترى و ، خوب پرې خپلې وزرې ونه غوړولې ، ټوله شپه يې په وينښه تيره کړه . دسهار لمانځه د اذان سره سم يو ځل بيا گراج ته لاړ دخپل موټر دروازه يې خلاصه کړه ، يوڅو بټنې يې ښکته پورته کړې ، بيا يې دموټر بانټ پورته کړ ، د ماشين په څو پرزو يې گوټې ووهلې چې ښه ډاډه شو نو بيرته خپلې کوټې ته لاړ . د سباناږي دخوړلو وروسته يې دفتر ته د تگ تيارى ونيو .

خپل موټر يې د گراج نه راوويستلو . بهر يې ودرولو ، يو ځل بيا دخپل موټر نه گر د چا پيره تاوراتاو شو ، بيرته موټر ته پورته شو ، شترنگ ته کيناست ، موټر يې چالان کړ او د ښار په روان شو .

په تلو تلو کې د ښار مرکزی واک ته ورسید. شیبه نه وه تیره چې بیا هم د نورو ورځو په شان د موټرو په اوږده کتار کې داسې راگیر شو چې نه شاته او نه مخکې تللی شو.

انجنیر وحید د ځان سره پریکړه وکړه چې همدا یې د خپلو اوږدو هلو ځلو او تجربې د پلي کولو له پاره مناسب وخت دی.

د موټر د دروازې نه یې سربېره کړ، شا او مخه یې ښه په څیر څیر وکتل، وروپه د خپل موټر ځانگړې بټنه ووهله، موټر ځای په ځای هوا ته په جگیدو شو، چې کله د ځمکې نه درې څلور گزه پورته شو، بل بټنه یې ووهله، سمدلاسه د موټر دواړو خواوو ته د الوتکې په شان دوه وزرې وغوړیدې. د انجنیر وحید موټر په هوا کې د الوتکې په څیر په الوتو شو. په مرکزی واک کې ټول خلک له حیرته ورته گوته په غاښ پاتې شول او انجنیر وحید هم له ډیرې خوشحالي نه په جامو کې نه ځایده. خپله اختراع یې د خپلو هیوادوالو د ستونزو د حل له پاره ستره لاس ته راوړنه گڼله، موټر په هوا کې روان و او انجنیر وحید د خپل بریالیتوب زیری د لاس په ښورولو د ځمکې پر مخ خلکو ته رسولو.

په هوا کې د هوایي موټر په لیدو، د ښار په امنیتي ځواکونو کې د ستر خطر د گواښ زنګونه وشرنگیدل. د ځمکنیو او هوایي قواوو ترمنځ د مخابراتو له لارې د تیاری امرونه صادر شول. د حکومت لوړ پوړی چارواکي په ډیرې چټکۍ له خپلو اصلی ځایونو بې ځایه شول. څوک په یوه زیرزمیني او څوک په بله زیرزمیني کې ننوتل.

د دفاع د وزارت د لوی درستیزوال له خوا هوایي او ځمکنیو قواوو د چټک غبرگون قطعو ته، وروستی او قاطع امر داسې صادر شو:

— د ښار مرکزی واک چې د سترو دولتي چارواکو د اوسیدو ځای دی،
د ستر ترورستی خطر ناک بریدلاندې راغلی دی. د دفاع وزرات حکم
کوی چې نوموړی هوايي موټر دې، د ځمکنیو او هوايي قواو د تشریک
مساعی په نتیجه کې ډیر ژر له منځه یووړل شی.

د حکم سره سم په یو شیبه کې د ښار شین آسمان له جنگی الوتکو ډک شو
او د ځمکې پر مخ د دفاع هوا اوږده توپونه د مرکزی واک په سر د ګرځنده
موټر په لور توجیه شول او د سترګو په رپ کې د انجنیر وحید هوايي
موټر په هوا کې د اوږه غونډه سکه بدل شو.

د کابل ښار — خیر خانه مېنه

27-12-2005

هغه اوس شپیلۍ نه شي وهلی

د سپین غره د لمنو په شنو ورشو ګانو کې د خړولو، مخکې او کسټري
ګلونو لوی، لوی ټلونه لیدل کیږي چې خوږ بوی یې د پسرلي
د مستوږو موپه خپو کې لرې لري ځایونه ته رسیږي.

د ګودر د کلي تنګي ځوان ((شینو)) هره ورځ د همدې ورشو په زړه
رانبکونکې هوا کې خپله رمه خړوله او د خپلې شپیلۍ په خوږو نغمو به

يې د دې ورشو کاني او بوټي تخښول. هغه به د خپلې شپيلۍ د نغمې پيل په دې ټپه کاوه:

سپوږمۍ کړنگ وهه راخيژه
جانان د گلولو کوي گوتې ريښه

د شينو د شپيلۍ جادويي غږ د گودرد کلي د ډيرو پيغلو په زړونو کې د شينو د ليدلو تلوسې پارولې وي خو شينو د انځرگل ؤ. په رڼا ورځ چا نه شو ليدای. سهار به لمر لا خپه نه وه وهلې چې هغه به د کليوالو د مالونو رڼه څر ځای ته بيوله او د ماښام په توره لږه کې به يې بيرته کلي ته راوستله.

نن ورځ د نورو ورځو په شان نه وه. لمر سترگه لا د سپين غر په سپينه مورگه هسکه ولاړه وه او ورو، ورو يې مخه ښې ته ځان تيار اوه چې د پسرلي تاندو لنگو شويو مېړو او د هغو تنکيو گلاليو ورکيو په خپلو رڼو د گودرد کلي په سړواخيست.

کليوال چې په خپلو پټيو او کروندو کې په کارونو بوخت وو هر څه يې په ځای پرېښودل او په شنه منډه يې ځانونه خپلو کورونو ته ورسول چې وري او مېړې يې سره گډه شي په تلو تلو کې يو تن کليوال له ځان سره داسې غوريده

— يره! شينو هم عجيبه شپني کوي، په رڼا ورځ يې رڼه کور ته راوسته، څه وړيا خو يې راته نه پيايي، د مال په سر دوه منه غله ورکوو، که بله ورځ يې د وخته راوستله مجبور يوو چې د خپلو مالونو له پاره کوم بل شپون ونيسو....

نن مازديگر د شينو پلار هم هلته دخپل کلي په مخ کې خپل زوی ته غاښونه چيچل او د هغه د راتلو لاره يې څارله

د مانبام تياره شيبه په شيبه د ځمکې پرمخ خوريده خو د شينو درک نه و. د شينو کورنۍ ډيره وارخطا وه. ټول د خپلې کلا په مخ کې ولاړ وو چا يوه لاره او چا بله لاره څارله چې يو ناڅاپه غږ شو:

— هغه دې شينو يې په شا راوړ... دا خو ټول په وينو سور دی.... وای خدايه! د دۀ خو دواړه خپرې په مړوند کې نشته... ویر او کوکې شروع شوې....

مور يې خپل ځان په وهلو، وهلو تک شين کړ، خویندو يې په ژړا ژړا کې خپل کوڅۍ کوڅۍ وینسته راوشکول...

پلار او وروڼو يې خپل استقامت د لاسه ورنه کړ. سمدلاسه يې په کټ کې کلنیک ته ور ساوه. د وينې د بندیدو نه وروسته يې په توره شپه په موټر کې د جلال آباد د ښار لوی روغتون ته ورساوه.

سهار چې کلیوال را پاڅیدل او غوښتل يې چې خپلې میږې د شينو د رمې سره يو ځای کړي نو ټول خبر شول چې شينو د غونډۍ په لمنه کې د ترموز د سر په شان کوم ناپېژندل شوی شي پیدا کړی و، د هغه سره يې ځان مشغول او چې يو ناڅاپه پرې چاودلی او د شينو دواړه لاسونه يې په مړوندو کې ترېنه وړي دي. په همغه ځای کې بې سده پورت و. د خدای (ج) رحم و چې د برکلي سډو پرې را پېښ شوی و او هغه يې بيا په شا کلي ته رارسولی دي.

د دې خبر په خپریدو د کلي جوماتونه، دیرې او ژرندې ښې تودې شوې، چا به ویل:

— یره د شينو ښه ځواني وه، لږه خاورې ايرې شوه.

— خدای خبر که ژوندی پاتې شي....

بل به پرې غږ کړ:

— که ژوندی پاتې شي، په دې ژوند يې څه له دينه ورته مرگ بڼه و.....
بل به بيا ويل:

— ما سره دا سودا ده چې خوار کې به ډوډۍ څنگه خوري؟
بل به د لرې نه راغبرکې:

— تر څو چې يې مور او پلار ژوندی وي خو يوه گذاره به يې وشي خو که
خدای مه کړه سبا يې مور او پلار نه وي د خوار کي ژوند به ډير تريخ
شي.....

دا ډول ډيري پوښتنې د کليوالو سره پيدا شوې وي خو هيچا يې ځواب نه
شو موندلی.

شينو د څه نا څه دريو مياشتو علاج نه وروسته کور ته راغی، کليوالو چې
خبر شول ډلې ډلې د هغه سترې مه شي ته ورغلل. شينو به چې د هر چا سره
روغبر کاوه نو خوله به يې د خدا نه ډکه وه تا به ويل چې د شينو به گوندې
نوک ته هم ضرر نه وي رسېدلی. شينو د ټولو کليوالو په مخ کې د چا يو
ډک گيلاس په خپلو دوو بې خپرو لاسونو کې د امبور په څير ونيوه او په
خوند خوند يې څو غړپونه ترينه وکړه

کليوالو حېران دريان يو بل ته وکتل او بيا يې د ځان سره پټې پټې توبې
ووېستي. په دې وخت کې يوه سپين ږيري غبرکې:

— شينو وراره ! زه فکر کوم، چې زموږ لاسونه او پښې زمونږ نه دی، دا د
خارجيانو دي د خارجيانو !

خلکو يو بل ته وکتل خو د سپين ږيري کا کا په خبره پوه نه شول

شينو په حيرانۍ وپوښتل: کا کا په مقصد دې پوه نه شوم؟

سپين ږيري وويل: مطلب مې دادی وراره ! په هغه څه چې ستا لاسونه
پرې شوي هغه هم زموږ خپل نه دي، همدې خارجيانو راليرلي، ددې

معنی داده چې یوځل زموږ لاسونه او پښې رانه غوڅوي او بیا یې بیرته د پلاستیکو نه راته جوړه وي. کاشکې چې ته هم کومې موسسې ته تللی وای چې پلاستیکی خپرې یې درته ایښې وای

شینو په مسکا وویل: کاکا! خپله وسه مې وکړه، د څو موسسو دروازې مې وټکولې خو هغوي راته یوازې همدا خبره کوله، موږ په افغانستان کې دا کار نه شو کولی

شپې او ورځې تیریدي، د خدای شان و، شینو خپل ځان معیوب نه ګاڼه. تل به د خپلو همخولو په ډله کې ناست و او خپل پلار یې هم یوازې نه پرېښوده که هغه به کړوندې ته تلواو په اوږه به یې یوه او په څنگ کې به یې ماله پرته وه نو ځغ به بیا د شینو په څنگ کې پروت و. که پلار به یې خپل پټی قلبه کاوه نو شینو به بیا د پټي نه کبل راټولول او خلک به یې نندارې ته راټول وو.

د پلار سره یې د شینو د راتلونکي ژوند په هکله ډیره اندېښنه وه. کله کله به یې زړه نا زړه خپلو خپلوانو او کلیوالو په منځ کې د شینو د کوژدن خبره زمزمه کوله خو هیڅا ته یې مخامخ د مرکې لیرېلو جرئت نه شو کولی. وختونه تیریدل او کلیوال د شینو لوړ همت ته ګوته په غاښ پاتې وو. د خدای کارونه وو. د بخت ډیوه یې به بلیدو شوه. یوه کلیوال خپله لور د شینو په نامه کړه.

د شینو د کوژدن خبره په ټول کلي کې خوره شوه. چا به ویل:

— یره! دا خو ډیر ظلم دی. د شوتي شینو سره، به د هغې خوارکي نجلۍ

عمر څنګه تیرېږي؟

بل به بیا ویل:

— خدای دې دنجلې پلار ته انصاف ورکړی، په لوی لاس یې خپله لور په سره تناره کې واچوله....

چا به یو څه ویل او چا به بل څه، هر چا چې هر څه ویل دا د هغوي کارو، خو پخپله شینو د ډیرې خوشحالی نه په جامو کې نه ځایده او د خلکو د خبرو په ځواب کې به یې کله کله د ځان سره داسې ټپه زمزمه کوله:

خلک به هر څه، هر څه وایي

جانانه مه د چا مننه نه به یې مننه

کله چې د شینو کوژدن وشوه نو خپل راتلونکي ژوند ته نور هم امیدواره شو. تل به یې ویل:

— زه باید د نورو د اوږو بار نه شم. زه باید ځانته یو مناسب کار پیدا کړم.
....

په همدې لټه او امید شینو یو ځل بیا د ګودر د کلي، میږې په شپنې و نیولې. اوس هر سهار د کلیوالو مالونه د نږدې غونډیو لمنو ته بیا یې او مازدیګر یې بیرته راوړي

خو اوس شینو په شیطانمیرې د کانې ګوډار نه شي کړی، پخپله ورپسې منډي وهي او نه یې پریرې چې له رمې بېله شي..
اوس د شینو سره د شپنې ډانګ نشته خو پخپلو چغو ټوله رمه اداره کوي.

اوس شینو پخپلو مهینو ګوتو شپیلۍ نه شي غږولی خو د خپلۍ شپیلۍ تنده د خپلې خولې په شپیلې ماتوي.

هغه اوس په خپل شپیلې کې دا ټپه زمزمه کوي:

سپورمۍ په مادې څه احسان دی

زما جانان د دیوالو سپورو ته ځینه

۱۳۷۷ ل کال

ننگرهار_ هسکه مینه

د دوبي سفر

...هلو! هلو! دا هوايي ډگر دی؟ ... بخښنه غواړم سبا جاز دوبي ته په ټاکلي وخت ځي او که په پروگرام کې څه تغيير راغلی؟ ... ښه ښه پوه شوم، ډيره مهرباني، د ځواب نه مو مننه..

جانان غورځی بیرته په خپل ځای کښنود او بیا یې خاني ته په غوصه وویل :

ما درته ویل چې همغه زړه خبره ده ، خو ته سودايي یې سودايي ، خپله کوي او دبل نه اورې .

خاني په مسکا وويل:

— جانانه خپه کيږه مه، د مرگ او ژوند خبره ده، احتياط ښه شی دی .
اوبيا يې خپله خبره داسې بدله کړه:

— تا په خپل سفري بکس کې شيان ځای په ځای کړي که نه ؟
جانان وويل:

— هو، له مانه بيغمه اوسه، خو ته هم ځان تياروه، ځکه سهار د وخته څو،
هغه وخت دې بيا انې بانې نه منم.
خاني وويل:

— سمه ده، زه به همدا اوس خپل هرڅه ځای په ځای کړم
ژر ژر يې خپل بکس خلاص کړ، د غاښو کریم، د ږيرې خريلو ماشين
دسمال او نور ضروري شيان يې يو په يو په خپل بکس کې کيښودل او
بيا يې وويل:

— ته گوره جانانه ياره، زما خو لومړی سفر دی، دومره ښه نه پوهيږم،
دا شيان سم شو او که څه کم دي؟

جانان له خپله ځايه راپورته شو، د خاني بکس يې ښکته پورته وکوت او
بيا يې وويل:

— بس هرڅه دې پوره دي، نور يې بنده وه، خو يوه خبره په ياد لره او
هغه داده چې په ميدان کې وار خطاه نه شي
خاني په خدا کې خپله خبره داسې ورغبرگه کړه:

— غم مه کوه! څوک چې اوبښان ساتي دروازې لوړې جوړوي. دومره نو
بې زړه هم نه يم، لکه څومره چې ته فکر کوي.
جانان په خدا شو او ويې ويل: نو بيا واچوه پنجه!

ددې خبرې سره سم ددواړو يارانو د لاسونو پرک پورته شو. او خاني ور زياته کړه:

— سبا به دا وخت که د خدای رضا وه په دوبي کې ناست يو ، زه او ته به بيا نورې خبرې هلته کوو ، که اوس دې خوبه وي ويده به شو ، هسې نه چې سبازه او ته ويده يو او جازرانه الوتې وي.

جانان وويل: خانيه ! زما په زړه خبره دې وکړه ، رښتيا هم جاز سهار له وخته ځي بس تر سهاره د خدای په امان.

دواړو پرستني په سر راکش کړې. خاني ډيره هڅه وکړه چې ويده شي خو د ډيرو سوداگانو او چرتونو له لاسه خوب نه ورتلو ، کله په يوه اړخ او کله په بل اړخ اوښته ، ټوله شپه د رنگا رنگ سوچونو او خيالونو سره لوييده. پخه شپه چې يې ملگري له پرستني سر راوويست ، گوري خاني وينس دی. پوښتنه يې ورنه وکړه:

— ته لا اوس هم وينس يې ، داد څه شي سوچونه وهي ؟
خاني په خدا ځواب ورکړ:

— سوچونه ډير دي خو وروستی سوچ مې دا وه چې د ددوبي نه بيرته راغلی وم شم لومړی مې د ځان له پاره يوه ښه ماني جوړه کړه ، دوه درې نوکران مې ونيول ، اخيرين ماډل موټر مې واخيست ، هغه مې کورته راوست ، هارنډ مې وواهه ، نوکر د کور لويه روازه خلاصه کړه ، کله چې له موټر نه راښکته کيدم ، بس تا غږ وکړ

جانان بيرته سر په پرستن کې تاو کړ ، او خاني ته يې وويل:

غوا لا حلاله نه ده او تا خانک په سر نيولی. ويده شه ويده ! ځان نه ليوونی مه جوړوه.

خاني ورته ښه وکړه ، سر يې پرستن ته ور دننه کړ خو خوب کله ورته ؟
 ډيروخت بيا هم په چرتونو کې ډوب و ، ناڅاپه ور په زړه شول ، هسې نه
 چې سهار شوی وي . ژر يې سر له پرستني راوويست ، سترگې يې په
 ديوالی ساعت ښخې کړې ، د جاز الوتلوته پوره دري ساعته پاتې وو .
 دوی ته د ټکټ د اخيستو په مهال ويل شوی و چې د الوتنې د وخت نه به
 درې ساعته د مخه هوايي ډگر ته راځی . ژر ژر يې خپل ملگری له خوبه
 راويښ او ورته و يې ويل:

هله ژر شه پاڅيږه ! وخت لږ پاتې دی ، ترڅو چې زه او ته ځان برابره و ،
 وخت پوره کيږی .

جانان غزونی وکړل . بيا يې د خپل لاس ساعت ته وکتل اوزياته يې کړه:
 _ سمه ده ، هغه جيگ له اوبو نه را ډک کړه چې خپله خوراکه د اوبو سره
 وخورو .

خاني وويل : د اوبو غم مې لا د شپې خوړلی ، خودا ووايه چې يو ځل به
 بيا هم تليفون وکړو ، چې ښه ډاډه شونو بيا به خواږه خورو ، څنگه دې
 خوښه ده ؟

جانان په قهر شو ، اوزياته يې کړه : خانيه ! تا هسې د ځان نه سودايي
 جوړ کړی ، په ډيرو تليفونونو کيدای شی څوک را باندي شکمن شي . ښه
 به داوي چې نور دا فکر له سره وباسې .

خاني زړه نازړه ښه ورته وکړه او بيا يې ورو داوبو ډک گيلاس ځانه ته
 نيژدې کړ .

د څښاک او خوراک نه وروسته دواړو خپل سفري بکسونه په لاسونو کې
 ونيول او په يوه زاړه ټکسي کې يې ځان هوايي ډگر ته ورساوه . سالون ته
 د ننوتو سره سم يې تر هر څه دمخه لومړی په مخامخ درې د الوتنې پروگرام

وکوت، ډیر خوشاله شول ځکه هر څه نورمال و او الوتکې په خپل وخت الوتنه لرله. بیا یې خپل بکسونه د تلاشی له پاره وړاندې کړل. بکسونه چک شول، یو یو ټکټ یې په بکسونو پورې ونښلاوه او د هغو یوه یوه کاپي یې دوي ته ورکړه، د تلاشی مسول ورته وویل: دا ټکټونه به سمبال وساتي، کله چې په دوبي کې د هوائې ډگر نه وتلی نو دا ټکټونه به هغوي ته ښکاره کړي او بیا به خپل بکسونه د ځان سره یوسي. جانان په ځواب کې ورته وویل:

— بیغمه اوسه، دومره نابلده نه یم، پخوا مې هم ډیر سفر ونه کړی.... جانان او خانې بیادواړه د پاسپورت شعبې ته ودریدل او خپل پاسپورتونه یې د وړې کړکۍ له لارې پولیسو ته وړاندې کړل. یوه شیبه وروسته خروجي ویزه ولگیده، د سرحدي پولیسو د کلکې تلاشی نه وروسته د انتظار سالون ته داخل شول. دواړه ډیر خوشحاله و، ځکه هر څه یې تر اوسه سم روان و. د ټولو مسافرو د راننوتلو سره سم د سالون دروازه د بهر په لور خلاصه شوه، مسافر لکه یو ستوی لیک یو په بل پسې د الوتکې په لور روان شول. ټول په خپلو څوکیو کیناسل. د الوتکې دروازی بندې شوې، حرکت یې وکړ چې سل دوه سوه متره په مځکه لاړه، الوتکه بیرته را ستنه سوه. د پیلوټ له کابینه داسې اعلان وشو:

— ټولو مسافرو ته خبر ورکول کیږي چې الوتکه تخنیکي ستونزه لري، مهرباني وکړی، بیرته د انتظار سالون ته لاړ شي. کله چې ستونزه لرې شوه، بیا به تاسو ته خبر درکړل شي.

ددې اعلان سره سم په خانې او ملگری مړې خولې را ماتې شوې، یو بل ته یې په حیرانۍ حیرانۍ کتل، ټولې سورلۍ د الوتکې نه رانښکته شوې

او بیرته د انتظار په سالون کې ځای په ځای شوې. ځانې ډیر وار خطا وه خو جانان ډاډور کاوه چې بنایې ستونزه غټه نه وي، امید دی الوتکه ژرد الوتنې له پاره چمتو شي.

یو ساعت تیر شو، دوه تیر شول، درې شول، څلور شول خو بیا هم د الوتکې د الوتنې څه درک نه لگیده. په ځاني عصبي شوک راغی بې اختیاره یې چغه کړه:

— د خدای له پاره، دا تاسو په موږ څه ملنډې وهی، اخیر څومره انتظار ... زه نور دلته د کیناسو حوصله نه لرم، بیلوټ څه شو، ورته ووايي چې الوتکه چالان کړی، الوتکه...

د سالون یو تن مسول په لاسینه، هغه حوصله مندی ته را وبللو او ډاډ یې ورکړ چې یو ساعت وروسته به الوتکه خامخا د الوتنې له پاره چمتو شي. همداسې وشول، د پنځو ساعتونو له ځنډ وروسته الوتکه د هوایي ډگر څخه پورته شوه.

خو کله چې الوتکه د دوې په هوایي ډگر کې په ځمکه کیناستله نو ورسره سم یو امبولانس او یو بس سرویس د الوتکې مخ ته ودریدل. نور مسافر بس ته وختل خو ځاني او جانان په امبولانس کې روغتون ته ولیږدول شول.

ځاني خپله ساه په لاره کې ورکړه خو جانان بې هوښه روغتون ته ورسول شو. د معدې د پرېنمخلو وروسته هغه له مرگه وژغورل شو. خو کله چې په هوښ راغی، دوه درې پولیس یې سر ته ولاړو.

د ډاکټر نه یې د پېښې رپورټ وغوښت. ډاکټر ورته خپل رپورټ داسې ورکړ:

— هغه مړشوی شخص اودا ناروغ چې دلته لهماوې سره بستر دی دواړه ملگري وو ، هره یوه د الوتنې څخه د مخه ، د دیر شو په شاوخوا کې کپسولونه ، د ستوني له لارې معدې ته تیر کړي و و چې په هر کپسول کې په پوره اندازه (د هیروینو پوډر) ځای په ځای شوي و. هغوي په خپله محاسبه کې بریالي وو ځکه تر لنډې او ټاکلې مودې پورې یې د اغیزې مخنیوی په نظر کې نیول شوی و. د معلوماتو له مخې د هغوي احتیاطي تدابیر او محاسبه هغه وخت ګډه وډه شوه چې کله الوتکه دخپل وخت نه پنځه ساعته زیاته و ځنډیدله او بیایې ورته هغه کپسولونه په مخ کې کیښودل کوم چې ډاکټر د جانان له معدې نه روغ را ایستلي وو .

د وینو څاڅکي

د مازديگر مهال و ، مامورين نوي له دفترونو څخه راوتلي وو ، د چا په لاس کې تازه ترکاري ، د چاسره تازه ميوه او د چا سره هم د ټوټو په کڅوړو کې چارک ، نيمن الوگان وو ، هر چا هيله لرله ژر خپل کور ته ځان ورسوي.

د کابل ښار دده افغانانو په سيمه کې ، د خير خانې مينې په تم ځای کې شيبه په شيبه د خلکو گڼه گڼه زياتيده ، د ملي بسونو درک نه و. که کوم يوبه را پيدا شو ، دومره بيروبار به پرې جوړ شو چې يوازې به زلمي او غښتلي کسان پورته شول خو ماشومان ، بوډاگان او ښځې به ټولې ارياني درياني ولاړې وې.

شيبه په شيبه د خلکو گڼه گڼه نوره هم زياتيده. ناڅاپه د کابل د شاوخوا د پرتو غرونو تر شاه ، له ورايه د يو دروند غږ راپورته شو د سترگو په رپ کې د خير خانې مينې په تم ځای کې يې داسې کړنگ وکړ چې د چا خبره د غوږونو پردې يې څيرولې.

د راکټ د ډز سره سم د خير خانې مينې په تم ځای کې ولاړ کسان په ځمکه داسې سترې سترې ولويدل لکه لوگری چې په پټي کې غنم وربښي.

شيبه نه وه تيره چې د امبولانسونو غږ د کابل ښار فضا په سر واخيسته. د څارندوی (پوليس) ټولي هم په ډکو ډکو موټرو کې سيمې ته راوړسيدل ، سيمه يې تر خپلې ولکې لاندې راوستله. ښاريان هم د مرستې له پاره راوړسيدل ، هر چا هڅه کوله چې مړي او ټپيان ژر تر ژره ، امبولانسونو ته پورته کړي . ويراو ماتم گډ وو. د ښځو او ماشومانو ژړا گانو ، د ټپيانو زگيروي او د خلکو دويرې اوترهې غږونو د خير خانې مينې په تم ځای کې سم دم قيامت جوړ کړی و. په دغسې زړه

بورېنونکي ماتم کې ، يوې ښځې چې توره څادري يې اغوستې وه او د وینو څاڅکو ورپسې لاره جوړه کړې وه ، غوښتل يې په بېړه د خیر خانې د موټرو له تم ځای نه ځان وباسي. د څارندویو یو تن پرې پام شو او په منډه یې ځان ورورساوه :

— خورې ودریږه ! نه گورې وینې درنه روانې دي ، هله ژر شه ، امبولانس ته وخیږه چې روغتون ته دې ورسوو.

د تورې څادري والا ښځې هیڅ غبرغوږ ونه کړ ، او په خپله لاره روانه شوه . د څارندوي کارکونکي د خپل څنگ ملگري ته وویل :

— ماته ښکاري دا ښځه په توده کې ده او په ځان نه پوهیږي زه خو وایم ور به شم او په زور به یې مخه ونیسم.

— ښه خبره ده ، ورشه او مجبوره یې کړه چې امبولانس ته پورته شي.

څارندوي په چټکې څادري والا ښځې ته ځان ورورساوه ، تر مخ یې ودریده ، په لاسینه یې ورته وویل :

— خورې ! تاته وایم ! په ځان پوهیږې که نه ، وینې درنه څاڅي وینې ! یو ځل ځان وگوره ، معلومیږي چې سخته ټپي شوې یې ...

څادري والا ښځې ځان ته ښکته پورته وکتل او بیا یې په وار خطايې وویل :

— نه نه ، زه جوړه یم ، له مخې مې لرې شه ، زه کورته ځان رسوم .

— معلومیږي چې ماغزه دې کار نه کوي ، زه درته وایم چې له تانه وینې څاڅي او ته وایې چې روغه یم ...

خو څادري والا ښځې بیا هم ټینګار کاوه او همدا یوه خبره یې تکراروله — مخې مې لرې شی ، زه جوړه یم هیڅ راباندې نه دي شوي

څارندوي فکر وکړ چې د ښځې ماغزه په رښتيا هم کار نه ورکوي. ژر يې ټوپک اوږې ته کړ او دواړه لاسونه يې د ښځې ترمخ پراخ ونيول – وایم نه شې تللی ، ته ټپي يې مجبوره يې چې امبولانس ته وځيژې او روغتون ته لاړه شې خو د تورې خادۍ والا ښځې بيا هم د څارندوي خبره ونه منله او د تينښتې هڅه يې پيل کړه. څارندوي له مجبورېته هغه د لاس نه کلکه ونيوله او د ځان پسې يې کش کړه. ښځې چغې او کوکې پيل کړې او څارندوي يې په دې تورن کړ چې هغه غواړي په زور يې روغتون ته بوځي. له هرې خوا نه خلک پرې راټول شول ، گڼه گڼه زياته شوه ، د ښځې او څارندوي ترمنځ کش او گير همغسې روان و چې ناڅاپه د ښځې له لاسه يوشی په ځمکه ولوید . څارندوي په بېړه هغه راپورته کړ ، گوري چې د راکټ په چرو ديوي ښځې پرې شوی لاس دی چې په مړوند يې د سروزربنگرې او په گوتو يې د سروزرو گوتې دي.

۱۳۶۲ل کال – کابل

وروستئ ليک

ملا صيب جمعې د مبارکې ورځې د لمانځه د ادا کولو له پاره خپلو
مقتديانو ته د نيت تر لوستلو هدايت ورکړ ، کليوالو خپل صفونه برابرول چې
نا خاپه له کومې خوا غږ شو:

— ملا صيب لږ صبر چې حاجي صيب کمال راروان دی.

ملا صيب هم بې له ځنډه وويل:

— ښه ده ، ډيره ښه ده ، هلکانو ! حاجي صيب ته لاره ورکړې چې اول
صف ته راشي.

حاجي صيب راوړسیده او د ملا صيب تر شا په لومړي صف کې ودریده
، . لمونځ وشو ، خطبه هم وويل شوه او ملا صيب د دوعا په وروستۍ
برخه کې داسې وويل:

... الهي ! بنديان د بنده خلاص کړی ، قرضداران له قرضه ، ناروغانو ته
شفا ورکړې او دهغوټولو دين او دنيا ښايسته کړې څوک چې د دين د
خدامانو او د خداى (ج) د کور جومات خدمت ته لاس په نامه ولاړ وي .
الهي ته د دغسې کسانو د دې دنيا په مال او شتو کې برکت واچوې او
په هغې دنيا کې يې جنت فردوس په نصيب کړې .

په جومات کې ناستو کسانو په لوړ غږ وويل : امين ، امين . ! .
ملا صيب زياته کړه:

... وروڼو او عزيزانو ! پټه دې پاتې نه وي چې حاجي صيب کمال خان
زمونږ او ستاسو په منځ کې هغه څوک دی چې دغسې نیک او دثواب

کارونه یې په ځان فرض گڼلي ، همدا نن چې تاسو په دې جامع جومات کې په کوم ښکلي ، ښایسته او قیمتي فرش باندې د الله تعالیٰ فرض ادا کوی دا هم حاجي صیب کمال له خپله جیبه اخیستي ، الله تعالیٰ دې د حاجي صیب دین او دنیا دواړه ښکلي کړي امین یا ربا العالمین !

ددو عالمه خلاصیدو سره سم کلیوال له خپلو ځایونو پورته شول او یو یو له جومات نه ووت خو حاجي صیب لا په خپل ځای دروند ناست و او تسبیح یې اړولې . ټول کلیوال چې لارل نو حاجي صیب کمال خان هم راپورته شو ، جیب ته یې لاس کړ او یو څو روپی یې د ملا صیب په لاس کې وټومبلې . ملا صیب ست او سلا وکړه خو حاجي صیب په ځواب کې ورته وویل : غږ به نه کوې ملا صیب ، دا ستاسو په موږ حق دي ، ستا غاړه دې بنده وي ، که کوم شي ته دې اړتیا وه او په ما غږ و نه کړې . ملا صیب د وښکیو په خندا کې بس همدا ویل :

سبحان الله ، ما شا الله ! الله دې دین او دنیا دواړه ښایسته کړه

په کلی کې داسې دیره او حجره نه وه چې د جومات سره به د حاجي صیب د زیاتو مرستو او کومکونو په اړه تبصره نه کیدله ، چا به یو څه ویل او چا به بل څه ، ځنو خو به لا دا تېی هم په کې وکړ :

... اشنا پام دی شته ! دین او دنیا دواړه د شمنو خلکو ده . په دی دنیا هم خلک ورته لاس په نامه ولاړوي او دهغې دنیا توبنه خو د خپلو پیسو په مرسته برابرې ، خیرات دوي ورکوي ، زکات دوي ورکوي ، د خوار او غریب سره دوي کومک کوي ، د حج مبارک فریضه دوي ادا کوي بل به غږ کړ :

— ښه وايي ! غريب خلک خو نه د دين شو او نه د سادين ، بس موږ به دوعا کوو چې الله تعالى دې موږ خوشي په خوشي وبخښي.

حاجي صيب د عمر له پلوه پوخ سړی و. زيات وخت به يې په مسافري کې تيرولو خو چې به کلي ته را ستون شو نو بس د جومات په ملا او چريا نو به اخځرو. ځکه هغه ددوي ډير زيات خيال ساته. کمال خان به تل د خپلو يارانو او دوستانو په منځ کې دا خبره کوله چې د کلي له ملا به ځان ساتي هغه که د جومات د منبر له پاسه څوک په ښه او دروند نامه ياد کړې نو بيا يې هيڅوک په سپک نامه نه شي يادولی.

دا ځل چې حاجي صيب کمال خان نوی له مسافري نه را ستون شوی و نو د پخوا په شان يې بيا هم ملا صيب ته د شپې ډوډۍ بلنه ورکړه. ملا صيب هم دهغه بلنه ومنله او د ما ښام د لمانځه نه وروسته د خپلو څو چريانو سره يو ځای د حاجي صيب کورته ورغلل.

حاجي صيب د هغوی تو د هرکلي وکړ. په لږه شيبه کې په لوي او پراخه د ستر خوان د خداي داسې نعمتونه کيښودل شول چې د چا خبره يوازی د مرغۍ پۍ به په کې نه و.

ملا صيب او ورسره چريانو يې يو بل ته په وښکيو کې مسکي شول او په اشارو اشارو کې يې يو بل ته دا اشاره ور سوله چې نورنو ورته مه گوري. د ډوډۍ په خوړلو پيل وشو ، د يو څو نمریو نه وروسته د ملا صيب پام شو چې حاجي صيب کمال خان هلته لرې ناست دی. ملا صيب په حيراني ورنه وپوښتل:

— حاجي صيب ته ولې ډوډۍ نه خوري ؟ په گډه د ډوډۍ خوراک ثواب لری، راځی له دې ثوابه ځان مه محروموی.

حاجي صيب چې تسپي اړولې وويل:

ملا صیب نن عذر لرم او هغه دا چې زه پرهیزیم ، کله تاسو می کله یوازې پرېښودی . ملا په حیرانی پوښتنه وکړه:

خیریت خو به وي حاجی صیب ، څه تکلیف لری؟

حاجی صیب سوړا سویلی و ویست او بیا یې وویل:

_ ملا صیب ! بس دوعا گانې راته کوي ، تکلیف مې ډیر خطرناک دی ، ډاکترانو راته ویلی چې په معده کې مې ((رسولی)) دي او هغه باید عملیات شی . سبا ته په خیر سره هندوستان ته د سفر نیت لرم که د خدای رضا وه . بس هلته به علاج کوم . ملا صیب په دغسې وختونو کې مې یوازې ستاسو دوعا گانې په کار دي اوبس .

ملا صیب چې ډوډي خوړله په ډکه خوله یې لومړی خپله خواشیني او بیا خپله همدردي داسې وښودله:

_ حاجي صیب ! زموږ په وس غیر له دوعا گانو نه نور څه پوره دي ؟ ته هیڅ غم مه کوه . که د خدای رضا وه موږ به سبا ستاسو د شفا او ښه صحت یابی . په حق کې د قران شریف یو ختم وکړو او بیا یې خپلو چریانو ته منځ کړ: هلکانو ! وامو وریدل ؟ سبا چې ورک نه شی ... چریانو هم د تایید سرور نه و خوځول .

د تگ په وخت کې حاجی صیب ورو جیب ته لاس کړ او د پیسو یو ښډل یې د ملا صیب په جیب کې کیښود او زیاته یې کړه: ملا صیب ! دا به درسره واخلي ، کله چې مو سبا ختم شریف سرته ورساوه نو دا یو څه پیسې به ، زما له خوا په دې چریانو خیرات وویشي او چې څومره پاتې شوي هغه به د جومات د اړتیاو له پاره د ځان سره وساتي . ملا صیب چې په خپل جیب کې په پیسو لاس واهه وویل:

_ ماشا الله ! ډیره ښه ده ، څنگه چې ستا رضا وي همغسې به وشي

سبا ورځ حاجی صیب د هندوستان په لور روان شو او ملا صیب د وعدې سره سم په خپل جومات کې د قران شریف ختم ادا ، او د حاجي صیب د روغتیا په حق کې یې ډیرې دوعاگانې وکړې .

حاجی صیب پوره یوه میاشت په هندوستان کې تیره کړه کله چې بیرته ته راستون شو ، نو ډلی ډلی کلیوال یې پوښتنې ته ورتلل او هر چا به ورنه دا پوښتنه کوله چې حاجي صیب عملیات مو څنگه تیر شول ؟

حاجی صیب به په ځواب کې بس همدا یوه خبره کوله :

_ دا خو ستا سو د دوعاگانو برکت و ، عملیاتو ته اړتیا پیدا نه شوه ، ناروغي مې د خدای تعالی (ج) په فضل او کرم د دارو په وسیله جوړه شوه

شپې او ورځې تیریدې د حاجی صیب شتمني له یوې ورځې نه بلې ته زیاتیدله. زامن یې په کلی کې لکه شهزاده گان داسې گرځیدل . په ودونو او ښادیو کې به د حاجي صیب لورانودومره گانې په ځان رااچولې وې چې د کلي نجونو به له حسده ورته کتلې نه شول .. یوې نیمې خوبه لا ویل :

... خورې ! په نوم واده مې د حاجی صیب د لورانو له لاسه بد ایسي دهغو گانو ته چې گورو موږ ته خپل ځان ډیر سپک ښکاري .

د ورځو نه یو ورځ حاجي صیب بیا د سفر نیت وکړ . دا خبره یې لومړی د کلی د ملاصیب سره شریکه کړه او هغه ته یې داسې وویل: ملاصیب ! ما خو د عمرې شریفې د ادا کولو نیت کړی . که څه شی ته ضرورت لری ، همدا اوس یې راته ووايه ، بیا دې گوره گيله نه منم .
ملاصیب مسکې شو او ویې ویل:

— حاجي صيب خومره بختور سړی يې ، ډير پاک خای ته روان يې ، الله تعالى دې زموږ هم نصيب په کې وکړي ، نور څه می نه دی په کار ، بس يو ښايسته جيبی شو بينی ساعت به راته راوړې . هغه په دې ښه دی چې کله زه سهار وختي د اذان او لمانځه لپاره پاڅيږم ، نو هغه وخت تياره وي او په دغسې وختونو کې شويښي ساعتونه ډير ښه کار کوي . حاجی صيب په پوره ډاډ ورته وويل :

ملا صيب ! بې غمه اوسه ، ساعت ساده خبره ده او بيا يې ورنه غاړه په غاړه ښه توده مخه ښه واخيستله .

. حاجی صيب دوه درې مياشتې په سعودي عربستان کې وځنډيده ، د کورنۍ سره يې ډيره زياته اندېښنه وه . ملاصيب به يې هم کله نا کله له زا منو څخه پوښتنه کوله چې پلار مو راغلی که نه؟ خو هغوی به هر ځل ورته د نه ځواب ورکاوه .

د ورځو نه يوه ورځ د مازيگر لمانځه نه وروسته ټول کليوال د ملاصيب په گډون د جومات د پيتاوی غاړې ته ناست وو . په دې وخت کې يو نابله سړی راغی او د سلام نه وروسته يې د جيب نه يو کاغذ راوويست او ويې ويل :

— زه څو ورځې د مخه د سعودي عربستان نه راغلی يم . اوس ستا سود يوه کليوال ليک مې راوړی . نوم يې حاجی صيب کمال خان دی . هيله ده چې دا د هغه کورنۍ ته ورسوی .

په ناستو کسانو کې د حاجی صيب مشر زوی هم ناست و ، په بېره او خوشالۍ يې د هغه نه ليک واخيست . ژر يې پرانيست چې يو دوه کرنښی يې ولوستلی ناڅاپه يې له خولې نه يوه کرپکه ووتله .

کلیوال ټول حیران شول. د حاجی صیب زوی نه یې د علت پوښتنه وکړه، خو هغه په داسې حال کې چې په چیغو چیغو یې ژړل، هیچا ته یې ځواب ور نه کړ او نیغ یې د خپل کور مخه ونيوله. کلیوالو یو بل ته حیران حیران وکتل او هیڅوک نه پوهیدل چې په حاجی صیب به څه راغلی وي؟
د ناستو کسانو څخه یو تن د لیک را وړونکی څخه پوښتنه وکړه: وروره خیریت خو به و، په لیک کې حاجی صیب څه لیکلي و، چې زوی یې دومره وار خطاشو؟

لیک را وړونکی وویل: حاجی صیب کمال خان په عربستان کې د (پوډرو) په قا چاق کې نیول شوی، د عربستان حکومت ورباندې د مرګ سزا څیړولې، کیدای شي یا یې اعدام کړي وي او یا به یې په نن سبا کې اعداموي. په لیک کې یې خپلې کورنۍ ته خبر ورکړای چې نورنود هغه د راستنیدو په تمه نه شي.

ناست خلک ټول هک پک پاتې شول، یو بل ته یې حیرا حیران کتل او د هیچا له خولې نه سپون نه خوت. خو ملاصیب دا سکون مات کړ. په داسې حال کې چې دواړه لاسونه یې اسمان ته نیولې و. وویل:

__توبه خدایه توبه! لویه خدایه! ستا ځنې بندگان څومره ریاکاره دي

سنفکشن

د شين ځنگل په ټاپو کې

د ډاکټر لمر به سپينه چپنه تل په غاړه وه ، سپينو اوږدو وينستانو يې غوږونه پټ کړي وو. خبرې يې کمې او فکريې زيات کاوه. خپلې لوړې زده کړې د فارمسي (دارو جوړونې) په څانگه کې پای ته رسولې وې. د نړۍ په بيلابيلو پرمختللو صنعتي هيوادونو کې يې ډير کلونه کار کړی و او په سترو علمي سيمينارونو کې يې هم څو څو واره برخه اخيستی وه. د پوره علمي صلاحيت او تجربې خاوند و.

د ډاکټر لمر په زړه کې د کلونو کلونو را په ديخوا يوه ستره ارزو اوسيده او دهغې دلاس ته راوړنې له پاره يې، د خپل ژوند پاتې برخه د سمندرونو او د شين ځنگل په ټاپو کې غوره وبلله.

هغه جونگره د شين ټاپو په ځنگل کې د يوې وړې غونډۍ په سر اباد ده سهار به چې له خپلې جونگرې راووت نو ترمانښامه به د شين ځنگل په غرو او رغونو کې د دارو يې بوټو په راټولولو اخته و. د شپې له خوابه يې هغه بوټی د خپلې جونگرې په کوچنۍ لابراتوار کې د ازموينې لاندې نيول. هره ورځ او هره شپه يې همدا مشغولا وه.

د شين ځنگل د ټاپو اوسيدونکو به ډاکټر لمر، د ډاکټر ليونې په نامه يا داوه. ځکه دهغه ټول کره وره د ټاپو د اوسيدونکو له پاره نا اشنا او د حيراني نه ډک وو.

نن چې شپه له نيمايي اوختې وه، ناڅاپه د ډاکټر لمر په جونگره کې کله د خدا او کله هم د ژړا انگولا وې پورته شوې.

گاونډيانو سخت وارخطا شول، په بيره يې ځانونه ورورسول...

. گوري چې ډاکټر لمر په کوټه کې يوه مړه بښکته پورته گرځي او ډاکټر لمر هم کله ورته وژاړي او کله ورته داسې خاندی چې ته به وايې د دنيا تر ټولو قيمتی شی يې په لاس راوړی دی.

گاونډيان ورته هک پک پاتې شول، له يوې ښې شيبې ننداری وروسته، يوه گاونډي ورته پوښتنه وکړه:

— ډاکټر لمر! څه خبره ده چې په توره شپه مو د شين ځنگل د ټاپو اوسيدونکي په خپله ژړا او خدا د حيرت سره مخامخ کړي دي؟

ډاکټر لمر په خپلې خوشحالي کې دومره ډوب وچې د هغه خبره يې نه اوریده، يوازې يې همدا خبره تکراروله:

— زه بريالی شوم، زه کامياب شوم.....

او کله نا کله به يې بيا ، په لوړ او از چغې کړې

— راشی ! راشی ! هلی ! هلی ! دا ځوانه مږه وگوری ! دا پروڼ داسې نه وه ، زړه بوډی وه ، په لاره نه شوه تللی ، خو اوس دادی ځوانه ده ، مستي کوي ، ټوپونه وهي.....

گاونډيانو به يو بل ته په تعجب وکتل ، نه پوهيدل چې ډاکټر لمر څه وايي.... ټول د خپلو کورونو په لور روان شول. په تلو تلو کې به ، يو بل دا خبره هم کوله ډاکټر لمر پخوا لږ ليوڼی و خو اوس لکه چې پوره ليوڼی شوی. خدای دې پرې ور حميرې.

سبا چې د لمر څيرې د شين ځنگل د ټاپو په هسکو او دنگو ونو ، خپلی وزرې وغوړولی نو ډاکټر لمر هم له خپلې جونگرې راووتلو ، خونن ډاکټر لمر هغه پروڼی بوډا ډاکټر لمر نه و ، هغه اوس پوره څوارلس کلن ځوان و ، اوږده تور وينسته او بڼايسته ځواني وه

خلک ورته هک پک پاتی وو او په حيرانی يې ، له هغه نه د خپلې د ځوانۍ د راز پوښتنه وکړه. ډاکټر لمر په خوښۍ ورته وويل :

— ډير کلونه په همدې بوخت وم چې يو ډول داسی دارو جوړ کړم چې هغه د انسان د زړښت دوره بيرته په ځوانی بدله کړی او له نيکه مرغه دادی پروڼی او وياکلن زړو بوډا ډاکټر لمر اوس تاسو څوارلس کلن ډاکټر په څيره کې گوری..

د ډاکټر لمر د بيا ځوانۍ د دارو د کشف خبرونه په ټوله نړۍ کې خپاره شول. خو ورځې نه وې تيرې چې د شين ځنگل د ټاپو فضا د نړۍ د سترو پانگوالو په هليکوپټرو ډکه شوه. هر چا د خپل ځان سره په بوجيو بوجيو

پيسی راوړی وی او هر چا غوښتل چې دیسو په بدل کې د ډاکټر لمر نه د ځوانۍ دارو واخلي.

خو ډاکټر لمر د نغدو پيسو له اخیستلو نه انکار وکړ. هغه ټولو پانگوالو ته وویل:

— د ځوانۍ دارو دهمدې شین ځنگل د وروسته پاتې ټاپو ملکیت دی هر چا چې ددې ټاپو په ابادۍ کې برخه واخیسته نو هغه ته به د ځوانۍ دارو ورکول کیږي...

ډاکټر لمر د شین ځنگل ټاپو په څلورو برخو شمال، جنوب، لویدزاوختیز وویشه او هره برخه یې څو پانگوالو ته وسپارله، او دا شرط یې ورباندې کیښود هر چا چې خپله ورسپارل شوی برخه د بشری ژوند د ټولو ضروری اړتیاو له مخې بڼه جوړه کړه، نو هغه به د ځوانۍ دارو د ځان سره وړي.

پانگوال بیرته ستانه شول او دا ځل یې د نغدو پيسو په ځای د ځان سره د ساختماني چارو ماشینونه راوړل.

څو ورځې نه وې تیرې چې د شین ځنگل په ټاپو کې هری خواته د بلدوزرو او ټراکتورونو غره‌هار ځمکه او اسمان په سرواخیست.

چا سرکونه جوړول، چا کورونه، چا د اوبو بندونه او چاهم د بریښنا مزی غځول. په لنډه موده کې د شین ځنگل وروسته پاتې ټاپو په داسې یو پرمختللی او مدرن ټاپو بدل شو چې ثانی یې د نړۍ پر مخ نه لیدل کیده. او ددې کار په بدل کې د نړۍ ډیر زاړه پانگوال هم په ځوانانو بدل شول. کله چې د نړۍ پر مخ د غریبو خلکو غوږونو ته د اواز ورسیده نو ډیر ناهیلې او اندیښمن شول، ځکه هغوي دومره څه نه لرل چې د ځوانۍ دارو پرې واخلي.

د نا اميدۍ په فضا کې د پانگوالۍ له پاره هلې ځلې تندې شوی ، د مدني قانون ځای د ځنگل قانون ونيو ، زورورو د کمزور و په شتمنيو بريدونه پيل کړل ، هرې خوا د جگړې اوروڼه بل شول ، د کمزورو وينې وبهيدلې او زورور نور هم شتمن شول.

ډاکټر لمر چې د دې ستر بشري ناوړين څخه خبر شو ، په خپل کړي خدمت ډيرزيات خواشینی شو ، په بيره يې د شين ځنگل له ټاپو څخه ځان ورک کړ . اوس ستر ستر پانگوال چې په بيلا بيلو ناروا لارو يې سترې پانگې لاس ته راوړي ، هره ورځ دهغه په لټون پسې سترې ستومانه گرځي خو ډاکټر لمر داسې غيب شوی چې نه يې مړی شته او نه يې ژوندی چاته معلوم دی.

د ډاکټر لمر لابراتوار څو څو ځلې د دارو جوړولو د سترو کمپنيو له خوا ولټول شو خو دهغو دارو نسخه په لاس راوړی خو ډاکټر لمر هغه نسخه په خپلو مغزو کې د ځان سره وړې ده.

پيښور

10-01-2006

طتزي کيسه

انصاف

- اور دې په داسې کور شي ، پيسې شته خو هيڅ په کې نه شته ...
ما له ويرې غږ نه کاوه خو په زړه کې مې گرځيدل ، هرو مرو څه پيښه
شوی چې مور مې دومره په غوسه ښکاري . په دې وخت کې مې پلار له
بهر نه راغی او چې زما دمور خلق تنگي يې ولېده نو په حيراني يې
وپوښتل :

- ښځی ! بيا څه ټکه رالويدلې چې ځمکه ځای نه درکوي ؟
مور مې په داسی حال کې چې اعصاب يې ډير نارامه و وويل:

—سړیه! ستا له بې پروايې نه مې زړه خولې ته راغلی، په کور کې نه چای شته، نه بوره، نه مالګه او نه غوړي، حیران یم چې بیګاه ته څه زاراو ګنډیر پاڅه کړم. کور نه دی، سم دم د مړو هديره...

پلار مې مسکې شو او ويې وويل:

— خیر دې نن یو څه ګذاره وکړه، په دفتر کې مې ډرزیات کارونه وو که د خدای رضا وه سبا به هر څه درته راوړم.

مور مې په غوسه وويل:

— ستا یوه ورځ نه ده، ټول عمر دې په همدې بانو تیر کړ.

پلار مې ورغبرګه کړه: ښځې پخپله پوهیږې یوزرې سړی یم چی یو کارته مخه کړم بل رانه پاتې وي.

په دې خبره مې مور نوره هم په قهر شوه:

— یو وزرې په څه یې...؟ زلمی زوی دی په کور کې ناست دی چې ته وزګار نه یې زوي ته پیسې ورکړه چې هغه له بازاره سودا راوړي. پلار مې مسکې شو او ويې وويل:

— ملا مته نه یې د کور ښځه یې بازار دې لیدلې نه دی، په بازار کې داسې سفید پوښه کسان ګرځي را ګرځي چې ته به فکر کوي کومه ملا یکه له اسمان نه را ښکته شوې خو چې اصلیت یې راو سپړې له هغه نه به لوي غل په دنیا نه وي. زوي خو مې یوازې ښونځي ته تللی راغلی، د بازاری خلکو له چالاکی سره نابله دی، که په سودا پسې یې ولیږم، سودا څه چې وایم غټ پټ زوي به رانه په بډه ووهي

په مور مې دا خبره نوره هم بده ولګیده:

— چې دومره اعتبار ور باندې نه لرې نو بیا ورشه ښګړی ورته راوړه او د لور غوندې یې په کور کې کښینوه.

د مور دا خبره په ما هم د ټوپک له ډزنه بده ولگیده، یو ځل مې د مور سترگو ته وکتل او بیا مې د پلار سترگو ته ، خو له ویرې نه مې سپون هم ونه کړ. پلار زما په خپګان پوه شو. په خدا یې وویل.

— بنځې په زوی مې ملا متیا مه اچوه. پسات ټول په بازار کی دی، پرېږده یې چې اوس خپل سبقونه ووايي ، د کور کارونه به بیا وروسته کوي. خو مور مې دا خبره نه منله ویل یې :

— هر څه چې کیږی ودې شي. خوزما زوی باید هرو مرو د بازار سره بلد شي ، ځکه تر څو پورې به د دنیا له بنو او بدو نا خبره وي او بله دا چې ستا به هم لاس ور باندې سپک وي.

پلار مې د یو څه سوچ نه وروسته وویل :

— سمه ده ، چې ته وایې نودا به ستا ومنم. سبا د جمعې ورځ ده ، بنوځی رخصت دی ، پیسې به ورکړې او سودا به راوړي.

د پلار په دې خبره زه هم خوشاله شوم او ځان ته مې د سړیتوبه تمه پیدا شوه. مور مې سهار وختی له درانه خوبه پاڅولم. په جیب کې یې د پیسو سره یو ځای د سوداګرۍ هم راته وسپاره او د تګ په وخت کې یوازې دومره وویل :

— زویه ! بیګاه خودې د پلار خبرې واوریدې ، ډیر پام به کوي چې څوک دې تیر نه باسي.

ما ورته وویل :

— ډاډه اوسه مورې ! دومره نو ساده نه یم ، په بنوځي کې سبق وایم ، په کتابونو کې مې ډیر څه لوستي ، په هر څه ښه پوه یرم.

په دې خبره مې ، مورنوره هم ډاډه شوه او د شاباسي سره سره یې په ټنډه هم ښکل کړم.

زموږ کور له بازاره يو څه لرې و ځکه موږ د ښار په يو کنج کې اوسيدلو. چې روان شوم نو په ټوله لاره مې همدا انديښنه مخې ته ولاړه وه، هسې نه چې څوک مې تير نه باسي!

په همدې انديښنو او سوجونو کې بازار ته ورسيدم. شا وخوا مې ترور ترور کتل، ناڅاپه مې د يوه دوکان په لور حه سترگې ولگيدې ((انصاف چای پلورنځی))، د انصاف د کلمې په ليدلو مې په زړه کې خوشالي په ټوپونو شوه. ځکه ما د ښونځي په کتا بونو کې د انصاف په هکله ډيرې کيسې لوستې وې او هم مې په جو مات کې د ملا صيب نه دا خبره ډيره اوريدلې وه چې انصاف ښه شی دی، د با انصافه سړي په شتو کې برکت وي او بې انصافه بنياد په دنيا کې خلکو ته مخ تورن او په اخيرت کې د الهي د سترو عذابونو سره مخ وي.....

بس نو په زړه کې مې سمد لاسه دا متل وگرځيده (ما موته، بيا دې موته)، دومره لويه لوحه يې چې ليکلې، خامخا د انصاف خاوند دی او چې د انصاف خاوندوی نو ما به هم نه تير باسي.

په ډاډه زړه د دوکان مخې ته ودريدم او بې له دينه چې د بيې په اړه ورسره خبرې وکړم چای مې ورنه وتللو او پيسې مې ورکړې. څو قدمه چې وړاندې لاړم، بيا مې په بله لوحه سترگې ولگيدې ليکل شوی و: ((انصاف خوراکه پلورنځی)) نور هم خوشاله شوم او له هغه نه مې هم غوړي، بوره، مالگه او داسې نور خوراکي شيان واخيستل او بې له دينه چې چنې ورسره ووهم پيسې مې ورکړې.

ټوله سودا مې په يوه بوجې کې واچوله. څو قدمه چې د مخکې لاړم، پام مې شو چې ليکلې يې و. ((انصاف در ملتون))، (انصاف سلماڼي)، (انصاف کلينیک)..... خوشاله شوم او د ځان سره مې وويل:

— نه پوهیږم دا خلک ولې وایي چې په ښار کې انصاف نه شته ، دلته خو په هر څه انصاف لیکل شوي

په همدې چرتونو کې ډوب وم چې غرمه را ورسیده. زه هم ښه وږی شوم . د غرمې ډوډۍ مې په ((انصاف رستوارنت)) کې وخوړله. له ډوډۍ نه وروسته مې یو څه سودا نوره هم واخیستله ، وړل یې راته گران شول. سترگې مې په لاسي کراچيو ولگیدې. د ټولو په منع کې مې په هغې کراچۍ لاس کینود چې مخامخ یې په سره رنگ په گډوډو تورولیکل شوی و ((انصاف کراچي)) !

سودا مې په همدې کراچۍ کې بار کړه. هغه مخکې او زه ورپسې شوم. تیاره ماښام سترې ستومانه دکور په دروازه ور ننوتم. مور له ورايه راباندې غږ کړ:

— زویه ! څنگه دې دومره ناوخته کړ ، خیریت خو به و؟

— هو موری ! خیریت و خو هسې هلته...

پلار مې وویل:

— ته نورې خبرې پرېږده دا ووايه چې سودا دې راوړه که نه؟

— هو هو... هلته... هلته بهر... هلته بهر په انگړ کې ایښې ده

پلار سره مې د هر څه نه زیات د سودا قیمتونو اندیښنه وه زما په وارخطايي او بنده بنده ژبه پوه نه شو. ژر یې رانه وپوښتل:

— ووايه زویه ! غوړي دې په څو واخیستل ، بوره دې په څو واخیستله..... ؟.

ما یې ژر خبره ونيوله او د سودا بشپړ لست مې د هغه په مخ کې کینود. پلار چې مې په لست کې د سودا قیمتونو ته ښه ځیر شو ، ناڅاپه یې سرته ټک ورکړ ، مور مې په حیرانۍ ورنه پوښتنه وکړه:

— سریه! څه خبره ده؟

پلار مې وویل:

— تبا ه شوی یم. د لسو روپیو شۍ یې په پنځلس او د پنځلسو یې ، په شل ور باندې خرڅ کړي ، نه مې درته ویل چې دا خلک بې انصافه دي ، هلک به سودا پسې نه لیږو خو تا خپله کوله او زما دې نه منله ما په بیرې د پلار خبره غوڅه کړه:

— نه نه پلاره! دا درسره نه منم. ځکه ما ټوله سودا په داسې دکانونو کې اخیستې چې په سر یې په غټو تورو ((انصاف)) لیکل شوی و. پلار مې وویل:

— زویه! په همدې کې تیر وتلی یې. هر هغه څوک چې څه نه لري، د همغه شي یادونه ډیره کوي.

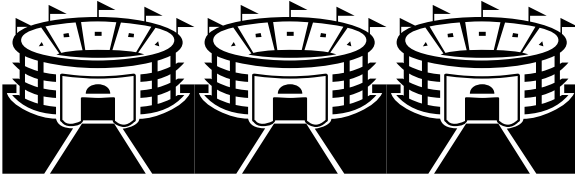
د دې خبرې سره سم ما ته هم خپل یو همصنفي رایاد شو. هغه به د بنونځي په ازموینه کې تل په واسطو او نقل بریالی کیده خو چې بهر به د خلکو سره مخامخ شو نو بیا به یې د خپلې پوهې او لیاقت خبرې کولې. د بلې خوا زموږ د ټولګۍ او لمبر بیا ډیر زیات تکړه و خو هغه به هیڅکله دا خبره نه کوله چې زه تکړه یم.

د پلار خبره را ته د کانی کرښه ښکاره شوه. زړه نا زړه مې ورته وویل:

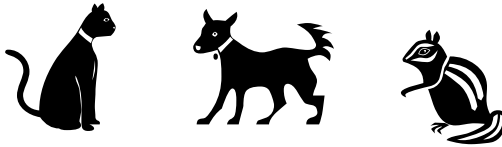
— پلاره! ستا خبره سمه ده ، له ما نه هم ټوله سودا دهغې کراچې خاوندو تښتوله چې په ټنډه یې به لویو تورو لیکل شوی و ((انصاف کراچۍ)) ځکه خو تش لاس کورته راغلی یم

مور چې مې دا خبره واوریده نو په ژړ غونۍ غږ یې وویل:

— زویه! سر مې د خریلو دی چې ته مې په سودا پسې ښار ته لیږلې.

زاره د بنمنان ، نوي دوستان

ونه و په پخوا زمانو کې يوه کليوال ښې ډيرې چرگاني ساتلی وې. چرگو به هره ورځ هگۍ اچولې او کليوال به خرڅولې له دې لارې يې ښې ډيرې پيسې لاس ته راوړې.

د شپو نه يوه شپه ناڅاپه د چرگانو د ټيغ، ټيغ غږونه پورته شول. کليوال په وار خطايې له خوبه را پاڅيده او په بيره يې د چرگانو د ساتنې ځای ته ځان ورساوه. له ورايه يې وليدل چې گيډر يوه غټه پټه چرگه په خوله کې نيولې او په شنه منډه يې د ځان سره يوړله..

کليوال زيات اندېښمن شو او له ډيرې اندېښنې نه يې تر سهاره خوب ونه کړ. په همدې فکرونو کې ډوب و چې څنگه خپل چرگان په راتلونکې وخت کې د گيډر له شره وساتي.

د یو څه چروتونو او فکرونو وروسته یې دا غوره وبلله چې د گیدر دښمن سپی دی ، ښه به وي چې دیو دښمن له پاره بل دښمن پیدا کړی.

په همدې هیله سهار له کوره ووتلو ، ماښام چې کورته راتلو نو یو ښه هډور کوچیانۍ سپی یې د ځان سره راوستلو.

گیدر نیمه شپه بیا د کلیوال کورته راغی. خو دا ځل یې له ورايه د سپی غپا تر غورې شوه. چرت یې خراب شو. ځای په ځای ودریده او دخپلو نویو چالونو په لټه کې شو.

د یو څه فکر وروسته یې یو چل وموند ، د کلیوال د کلا مخ ته یې ځان نژدې کړ. په سپی چې د گیدر بوي ولگید نو په غپا غپا یې ټول کور په سر واخیست.

کلیوال چې د خپل سپي غپا واوریده ، زیات خوشاله شو او په دې ډاډه شو چې نور نو د گیدر له شره بیغمه شوی دی. په همدې هیله په درانه خوب ویده شو.

گیدر خو هم په هوښیاری او چلاکۍ کې نوم لری ، کله به د کلا یوه دیوال ته او کله به د کلا بل دیوال ته ودرید. ټوله شپه یې سپی په منډو رامنډو او غپا دومره ستړی کړ چې نور نو د خوځیدو نه و.

گیدر د یو لنډې شیبې له پاره ځان د کلا نه لیرې کړ. سپي ډاډه شو چې گیدر تللی نوځکه په درانه خوب ویده شو.

گیدر همدغه شیبه غنمیت وگهله ، غلی غلی د کلا د دروازې د ایراو له لارې یو ځل بیا د کلیوال کورته ننوت او خپل ښکار یې په یو ترنگ کې د ځان سره یووړ.

کلیوال چې سهار را پاڅید گوری سپی یې ویده او په چرگانو کې یې یوه بله چرگه هم نشته فکريې ډیر خراب شو او د چارې په لټه کې شو. دلر فکر

وروسته يې نيت وکړ بڼه به داوی چې کور ته يوه پيشو هم راوړي. ځکه سپی او پيشو په خپلو کی زړه دښمنی لری. هغوي به ټوله شپه يو په بل پسې منډې رامنډې وهي ، د همدې دښمنی له برکته به سپی خوب نه کوي او دده کور به د کيدړ له شره خلاص وي

ماښام يې بڼه غټه توره پيشو کور ته راوړه. سپی چې پيشو وليده نو سمدلاسه يې ورته په غيا شروع وکړه. پيشو هم خپله دښمنی دميو ، ميو.. په غږ ورغبرگه کړه. دواړو ټوله شپه په وينه تيره کړه. سپی به په پيشو پسې منډی وهلی او پيشو به کله د کلا په يوه سر او کله به بل سر له ورايه ورته د ميو ميو... غږونه کول.

گيدړ چې د کلا نه دباندې د سپی او پيشو غږونه واوريدل پوه شوه چې نن څه په لاس نه ورځی. نو ځوړند سر د ځنگل په لور روان شو. خو په زړه کې ډاډه و چې په يوه کور کې ددو دښمنانو گذاره نه کيږی. مجبوره دی يو به کور خوشی کوی. خو پيشو او سپی دواړو ته کليوال هره ورځ ښې غوړې. زيږې ورکولی نو ځکه يوه هم د کور خوشې کولو ته زړه نه بڼه کولو. خو شپې او ورځې يې همداسی په دښمنې کې تيری کړی.

د شپو نه يوه شپه پيشو د کلا د سر نه سپی ته ورغږ کړ:

—خوشې ځان مه سترې کوه، هيڅ وخت به ته خپل غاښونه په ما تاوده نه کړی، راځه چې په زړی دښمنې خاوری واړو او يو بل ته د دوستۍ لاسونه ورکړو. په دښمنۍ کې نه ستا گټه شته او نه زما.

سپي چې د پيشو دا خبره واوریده نو يو څه په فکر کې ډوب شو. ځکه هغه هم د ډيرو منډو رامنډو او غيا له لاسه نور سترې شوی و.

— پيشو ته يې وويل ستا وړاندیز ماته منظور دی.

دواړو یو بل ته د دوستۍ لاسونه ورکړل او بیا لاړل په خپلو ځایونو کې په ارام خوب ویده شول. گیدر چې د کلیوال په کور کې ښه ډیر چرګان لیدلی و، زړه یې نه صبریده. نن شپه یې بیا هم د کلیوال کلا ته ځان راوساوه. یوه ښه شیبه یې غوږ ونيو. پوه شو چې په کور کې کراری ده. په ارام زړه کور ته ورننوت او بیا یې هم خپل ښکار ترلاسه کړ.

کلیوال چې سهار را پاڅید گوری پیشو او سپی دواړه بیغمه ویده دی. د خپلو چرګانو په شمیرلو یې پیل وکړ، پوه شو چې بیا یې هم یوه چرګه گیدر وړی ده. د غوسې نه تک سور واوښت. او نیت یې وکړ سپی او پیشو دواړه له کوره وشړي. خو دلر فکر وروسته یې تصمیم بدل شو او پریکړه یې وکړه چې له یوه نه دوه او له دوو نه درې دښمنان ښه وي.

ټوله ورځ یې دموږکانو د سوږو په لټولو پسې تیره کړه. ماښام چې کورته راتللو نو یو ښه غټ موږک یې هم د ځان سره راوړ. پیشو چې په موږک سترګې ولگیدې نو د خوشحالی نه یې په میو میو ورته سترګې مه شي وویل. موږک هم په ځونګ ځونګ کې داسې ځواب ورکړ:

پیشو گلې! زما خوراک دومره ساده نه دی. خوشې به ځان نه سترګې کوي. پیشو ته چې د سپی او خپلې دښمنې نتیجه معلومه وه. موږک ته یې د هم دوستۍ لاس وغزاوه. موږک هم ورسره ومنله او دواړه یو ځای سپي ته ورغلل او د خپلې دوستۍ نه یې هغه هم خبر کړ. سپی ورته وویل:

ستاسو دوستي ماته منظوره ده، که غواړي چې موږ او تا سو دریواړه په دې کور یو ځای واوسو او ښه غوړ زیږ خوارکونه وخورو نو ښه به داوی چې د گیدر د راتلو مخه په ګډه ونیسو، ځکه د کور خاوند موږ د همدې کار له پاره ساتلي یو. پیشو ورته وویل: زه خو بې منم خو ښه دموږک ده. چې هغه یې منی او کنه؟ موږک ورته وویل:

— تاسو دواړه له ما مشران یاستی چې ستاسو خوبه وی. زما هم خوبه ده دريو او يو بل ته د دوستی لاسونه ورکړل او هر یوه به په خپل وار د شپې له خوا پیره کوله. کله چې به گیدر کورته را نږدی شو او د پیرۍ وار به د پیشو یا موږک و، نو ژر به یې سپی راوینس کړ او گیدر به یې په راغلی لار بیرته وځغلاوه.

شپې او ورځې تیریدی: کلیوال له دریواړو نه ډیر زیات خوشحاله و او هره ورځ به یې دریواړو ته ښه رنگا رنگ خواړه ورکول. خودبلي خوا گیدر هم په کرار نه و ناست، شپه او ورځ یې د نویو چالونو په لټه سبا کول.

دورځو نه یوه ورځ د ځنگل پاچا زمري ته ورغی او د خوشامندونه په ډکه خوله یې ورته وویل:

— ای دځنگل پاچا! ستا له پاره مې یو ډیر ښه ښکار لیدلی دی. داسی خوږه غوښه یې ده چې تابه په ټول عمر خکلی هم نه وی. زمري په خوبۍ ورته وویل:

— ستا غوندې هوښیار اشنا نه مې، دهمداسی یوه زیری تمه لرله. ځکه چې د ځنگله دځناورد غوښو نه مې زړه تور شوی، نن باید داسې غوښه وخورم چې په ټول عمر مې نه وی خوړلی. گیدر ورته وویل:

— نو بیا خو په ما پسې راځه!
گیدر مخکې او زمري ورپسې شو. پخه نیمه شپه د کلیوال د کلا مخ ته ورسیدل.

گیدر زمري ته مخ ورواړولو او ورته ویې ویل:

— ای دځنگل پاچا! ښه به داوی تر سهاره صبر وکړو خو زموږ ښکار له کوره راووی

زمرې د تایید سر ورته وخواوه او بیا یې زیاته کړه:

— تر سهاره خو ډیر وخت دی، زیات مزل مو کړی، زه او ته دواړه سترې شوي یو، ښه به وي چې یوه شیبه خوب وکړو.

گیدې هم ورسره ومنله دواړه په درانه خوب ویده شول. په کور کې د پیرې وارد موږک و، هغه چې د څار له پاره له کوره بهر راووت، گوری چې کیدې او زمرې دواړه د کلا په دروازه کې ویده پراته دی.

موږک په بیرې کورته ننوت، پیشو او سپی یې دواړه له خوبه راوینښ کړل. هغوی چې د زمرې له راتگ نه خبر شول دواړو په ژړا پیل وکړ خو موږک په غوسه ورته وویل:

— په ژړا دمرگ نه ځان نه شی خلاصولی، راځی چې کینوپه خپلو کې مشوره وکړو او دځان د خلاصون له پاره یوه لاره چاره پیدا کړو.

سپي په ځوړند سره موږک ته وویل: له ما او پیشو نه خولاره ورکه ده، ته چې هراړمکوی، زه او پیشو به یې دواړه منو. موږک وویل:

— ښه ده چې تاسو دواړو ماته خپل واک راځي نو د زمرې نه د خلاصون لاره ماته معلومه ده.

پیشو په حیرانۍ پوښتنه وکړه:

— ته څه وایې موږکه وروره! زمرې دټولو حیواناتو پاچا دی، دهغه نه ځان خلاصول د خوب لیدل دی..

موږک په ځواب کې ورغبرگه کړه:

— مه وراخطا کيږي. څه چې زه درته وایم تاسو دواړه به هماغسی کوی.

سپی وویل:

ښه ده ته مخکی شه موږ درپسی یو.

موږک وویل:

— تاسو دواړه به لږ صبر وکړی. زه ورځم یو ځل یې گورم چې گیدې او زمري په رښتیني ویده دی او که موږ او تاسو ته یې چل ول جوړ کړی.

پیشو وویل:

— ډیره ښه خبره دې وکړه ، څه وروره ته ورشه. ته ډیر کوچنې یې ، تاته څه نه وایي.

موږک غلی غلی ورغی ، د زمري په شا ښکته پورته وگرځیده ، خو زمري هیڅ ځان ونه خوځاوه. بیا یې پیشو او سپی ته اشاره وکړه چې راځی ! سپی او پیشو دواړه د موږک په امر ورنږدې شول.

موږک غلی پیشو ته وویل:

زمري ویده دی. ته به ورشې او ناڅاپه به په زمري خپل تیره نوکان ښخ کړې او بیا به وتښتې.

پیشو همداسی وکړل. زمري چې راوینس شو گوری شاوخوا یې هیڅوک نه شته فکر یې وکړ چې دا ټوله دسیسه همدې مکار گیدې ورته جوړه کړی ده. سمدلاسه یې په خپل څنگ کې په خوب ویده گیدې حلمه وکړه او دهغه په مړې یې خپلې داړې ټینګې کړې. گیدې یې ځای په ځای وواژه او پخپله په راغلې لار نا امیده د ځنگله په لور رهي شو.

کلیوال چې سهار له کوره راووت گوری گیدې دکلا تر مخ مړ پروت دی ، سپی ، پیشو او موږک دریواړه ورته ولاړ دي او خپله خوشالي څرګندوي

د کورځاوند ډاډه شو چې نور یې جرګان د ګیدر له خطر څخه په امان دي نو
دریواړه یې له کوره وشړل.

غیرتي لالا

نوم یې (صا بر) و خو په نامه چا نه پیژانده ، په ټول کلي کې په ((غیرتي لالا)) مشهور و. ځکه هغه به تل د خپلې هرې خبرې وروسته همدا خبره تکراروله:

((غیرت ښه شی دی ، د بې غیرته سړي قبر په هدیره کې معلوم وي))
غیرتي لالا رښتیا هم ډیر تریخ سړی و ، مچ یې په خپله پوزه نه پرېښود .
چا ورسره د یوې نه دویمه خبره نه شوه کولای.
یوه ورځ موږ سره د ژمی پیتاوي ته ناست و. چا یو څه ویل او چا بل څه... !
د خبرو اترو په ترڅ کې غیرتي لالا د خپل تر بور سره په دې خبره اختلاف پیدا شو چی تر بور یې ویل د برکلي د سپین گل خان د کلا برچ لوړ دی
اغیرتي لالا ورته ویل چی نه ، د کوز کلي د سورگل خان د کلا برچ لوړ دی.

یوه د یوه نه منله او بل د بل نه منله .

یوه ورته ویل: ستا پلار به یې هم را باندي ونه مني

بل ورته ویل: ستا نیکه به یې هم را باندي ونه مني

— ستا غور نیکه به یې هم را باندي ونه مني

— ستا تر نیکه به یې هم را باندي ونه مني.

خبره چې غور او تر ته ورسیده نو دواړو یو بل له گریوانو ونيول .
د سوک او خپړی سیالي پیل شوه. په دې کش او گیر کې د غیرتي لالا پښه ښویه شوه او په ځمکه را ولویده.

غیرتي لالا چی را پورته شو نو ځان ورته ډیر بی غیرته معلوم شو ځکه چې تربور د ټولو کلیوالو په منځ کې راځملولی و.

وینه یی په جوش راغله، له بډې نه یی تومانچه را وویستله او په خپل تر بوریی تشه کړه.

په سبا ورځ تربور څوار کی تورو خاورو او غیرتی لالا د زندان تورو کوټو ته لاړ.

شپې او ورځې تیریدې. د غیرتی لالا کورنۍ د تربورانو له ویرې خپل کور او کلی پرېښود او ښار ته یی کډه وکړه.

د ورځو نه یورځ مې غیرتي لالا په زړه ووریده، نیت مې وکړ یو ځل یې له نیرېدې نه وگورم. ځکه له یوې خوا مې کلیوال او له بلې خوا مې یوه گوته یار هم و. د لیدو لپاره نیغ زندان ته ورغلم.

د غیرتي لالا چی په ما سترگې ولگیدې نو زیات خوشحاله شو. دروغې نه وروسته یې وویل:

— اشنا په ډیر ښه وخت کې راغلې، یوه شیبه دمخه مې د مور له خوا لومړنی لیک را غی دا چې زه یې د لوستلو نه عاجز یم نودابه راته ته لولې، بیا یې جیب ته لاس کړ او دمور لیک یې راته وسپاره.

ما د ځان سره د لیک په لوستلو پیل وکړ چې قیرتي لالا په غوسه وویل:

— د ځان سره به نه ښیرې، په زوره زوره یې ووايه چې زه یې هم واوړم. ښه مې ورته وکړه او بیا مې د هغه د مور لیک ورته داسې واوراوه:

— زما د کلونو بندیوانه زویه !

سلام عليكم ! خداي دې زويه په سته راته روغ او جوړ لره . زموږ له خوا نه هيڅ انديښنه مه كوه ، له هغې ورځې چې ته بندي شوی يې په موږ هيڅ تنگسه نه ده راغلی...

زه له سهاره تر ماښامه په ښار کی سوال او گدایی کوم او چې شپې کور ته راځم نو شکر دی یو څه نغدې پیسې راوړم .

پیغله لور او میرمن دی هم تکره دی ، هغوی دواړه سهار له کوره وځی او د خلکو په کورونو کی خیرنې جامې او یا لوبني موبنۍ مینځي ، هغوي هم یو څه راوړی .

زوی گوتي دې ښونځی پرېښود ، له بدو سترگو دی ساتلی وي نامې خدای ډیر تکره دی . اوس په یوه هوټل کی په گیده مزدور دی او موږ یې له خوراک ، څښاک نه بیغمه یو . خوییا هم تکره دی چې شپې کورته راځی نو په هوټل کی د خلکو نه پاتې شوني خواړه ماړه هم له ځان سره راوړی .

نور څه د لیکلو له پاره نه لرم . که کوم شی ته اړتیا لری ، مونږ ته لیک را ولیږه . ستامهر بانه مور

غیرتی لالا چی د خپلی مور لیک ښه په غور واوریده نو په کړس ، کړس یی وخنډل ، په خپلو غټو غټو بریتونو یی لاس تیر کړ او بیایي وویل :
وا دی وریده اشنا ! د غیرتي سړی خټه غیرتي وی . غیرت ښه شی دی د بې غیرته سړی قبر په هدیره کې معلوم وي .

د خبرو بوجی

زموږ په هیواد کې د حکومتی مامورینو جیب تل سپیره وي خو چې
تنخوا یې هم په خپل وخت حواله نه شي او د کورنۍ شمیر یې هم زیات
وي نو بیا راشه که تودیرې.

دوه میاشتې په دې نامه چې تخصیص نه دی راغلی زموږ تنخوا ځنډیدلې
وه او په کور کې هم د اوږو دومره گرد نه و چې بیګاه ته مو ترې ډوډۍ
پخه کړې وای. په خواړو او زارۍ مې د یوه اوبل نه دومره پیسې پور
کړې چې بس یوه بوجۍ اوږه پرې واخلم:

په یوه منډه مې د اوږو منډایۍ ته په دې خاطر ځان ورساوه چې یو څه
ارزانه په لاس راشي. د اوږو بوجۍ مې واخیسته پندۍ ته مې په لاسی
کراچۍ کې بارکړه، هغه د مخه او زه ورپسې شوم.

د اوږې بده گرمۍ وه، د ټول وجود نه مې د ویالې د اوبو په خیر دخولو
سیلاب روان و. زیات تېری شوم. پندۍ ته مې وویل ته څه او زه درپسې ځان
درسوم.

د اوبو خرڅونکۍ په مخ کې ودریدم او د اوبو ډک گیلان مې شونډو ته
نږدې کاوه چې ناڅاپه په اوږه باندې کوم چا سخته څپیره راکړه.

څپیره نه وه، د ټوپک گولۍ وه. په ټول وجود مې ورته د سر نه تر پښو
پورې اوربل شو. خو چې مخ مې ورواړاوه، ځان مې غلی ونيوه، ځکه چې
هغه زموږ د دفتر یو پخوانی همکار و چې اوس په بل ځای کې کار کوي.
سمدلاسه راغاپی وت. لس، پنځلس دقیقې خویې په سترې مه شۍ،
خوار مشۍ تیر شول.

ماغونبتل ورته ووايم چې د اوږو بوجۍ مې پندۍ ته ورکړې خو هغه زما خبره په نيمایي کې غوڅه کړه او په خپلو خبرو خبرو کې يې داسې راگير کړم چې ما هر څومره وسه کوله ځان تري خلاص کړم خو د سرينسو غوندي راپورې کلک نښتۍ و. بس په يو سا ه يې په خبرو راته داسې پيل وکړ:

..... پروڼ سهار چې له خوبه را پاڅيدم، هډوکو مې ډير درد کاوه خو چې د وږو مور د شيدو د خوندوږ چای ډکه چاينکه په مخ کې راته کيښوده او څلور پنځه پيالی مې په مزه مزه ورنه وڅښلۍ نو د هډوکو درد مې هم ښه شو.

زه په کور کې دوه جوړه بوتان لرم. يو تور او بل نصواری رنگ لری. په دې ورځ مې تور بوتان په پښو کړل. چې له کوره راوتم او بيا ښاري بس ته وځم نو په موټر کې ډيره تمبه تيله وه. تور بوتان يې راته له کاره وويستل. چې له ښاري بس نه کوزشوم نو لومړی مې خپل تور بوتان پاک کړل. په ښار کې می هيڅ کار نه و. ټوله ورځ مې په ښار کې په خوشی گډېدو تيره کړه. ما ښام چې کورته راغلم نو ښه سترې وم. د وږو مور دې کور اباد وي، زما په زړه خواړه يې پاڅه کړي و. په خوند خوند مې وخورل او د خوراک نه وروسته سمدلاسه ويده شوم.

څه به دې سر خوږوم چې څنگه ويده شوم په خوب کې مې ليدل، يو لوی د ښامار غوندي مار زما خواته را روان دی، زه د ويرې نه داسې لږزيدم لکه په ونه کې چې پاڼه د باد سيلۍ خوځوی. يو ناڅاپه ته را پيدا شوې او په ماردې د يو غټ کانی گوزار وکړ. .. ستا د گوزار سره سم مار ځای په ځای مې شو او زه دې دمار له چيچلو خلاص کړم همدا

اوس چې هغه شيبه را په زړه کړم، زړه مې غواړي چې دا ټنډه دې ښکل کړم.

پخواني همکار چې زما د ټنډې ښکلولو ته ځان جوړ اوه، ناڅاپه مې د خپلو اوږو بوجۍ را په زړه شوه. د اوږو ډک گيلاس مې بيرته کينسود او د ليونۍ غوندې مې په منډو پيل وکړ.

ټول ښار مې د يو سر نه بل سر ته څو څو ځلې گز وپل کړ، هره خوا به مې ترور ترور کتل او دهرچا نه به مې د پنډې د ليدو پوښتنه کوله خو نه د پنډې درک و او نه زما د اوږو د بوجۍ.

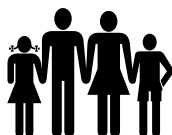
په دې توگه مې دخبرو د بوجۍ په پيدا کيدو، خپله د اوږو بوجۍ له لاسه ورکړه.

۱۳۷۵ ل کال - جلال اباد

طرحه

د يارانو ياد

خدای دې لري، یاران مې ډیرو و، خو په ټولو کې مې یو یار ډیر یادېږي، هر چیرته چې وي خدای دې ژوندی لري.

نوم یې (مرچکی) و، خو په خوږوالي کې د ګورې نه هم خوږ و. ډیر عجیبه سړی و، تل به یې خوله له خدا ډکه وه، د زغم او حوصلې خویې هېڅ پوښتنه مه کوه، چې لس څپیرې دې وهلی وای، ویلي به یې نه وای چې ستا په مخ خو سترګې دي؟

په ټول کلي کې به د هغه د ښه سریتوب خبرې کیدلې نو ځکه به ځنو کلیوالو ویل:

— کاشکې د مرچکي نوم شیرین وای او د شیرین نوم مرچکی وای.

(شیرین) زموږ بل یار و، نوم یې شیرین و، خو د مرچکي نه هم تریڅ و. د یوې خبرې نه، بله چا ورسره نه شوه کولی. په نه خبره به د هر چا سره لاس او ګریوان و. خو ددې ټول تر څوالي سره بیا هم خلکو ورته د شیرین غږ کاوه. ځکه چې نوم یې شیرین و.

نه پوهېږم (تورگل) یار به په کوم وطن وي.....؟

ډیر ښایسته سړی و. درنګ له پلوه د سپینې پاغوندې نه هم تک سپین و، خو مور او پلار له دې ویرې چې د نظره نه شي، نوم یې تورگل پرې ایښی و. کلیوالو بیا گل ورته شکولی و او ((توری)) به یې ورته وایه.

توری ښه غټ پټ، هډور او چیناري سړی و، تل به یې پاکې، ښایسته او نوې جامې اغوستې وې.

په اول ځل به چې څوک ورسره مخامخ شو، د هغه باډي، کش پش، ښایسته، پاکې او سپینې جامې ولیدې، نو فکر به یې کاوه چې په څلور کنجه دنیا کې به له توري نه هوښیار، پوه او ځیرک سړی نه وي. خو چې

کله به يې په خبرو پيل وکړ او يو غره به يې په بل غر وويشت، نو ژر به پوه شوې چې سړی مړی نه دی، بس په سر کې يې د مغزو په ځای بوس پراته دي.

ځينو کليوالو خو به کله نا کله دا خبره هم کوله:

— کاشکې باډي د تورگل وای او هوښیاري د ښایسته گل !!!

(ښایسته گل) زموږ يو بل یارو. نوم يې ښایسته گل و، خو د

بدرنگو نه لادرنګ و. وچ پوچ، تش د څو هډوکو يو اسکليټ و. پلنه پوزه، پيرې شونډې، بېرې وروځې، پپر غوړونه، غټ سر، ټيټه ونه، تک زیر اوږده غاښونه، بس داسې يو شی ولکه یو ماشوم چې کيني او د خټونه يوه خیره جوړه کړي. خوپه پوهه او هوښیاری کې دومره وړاندې و چې شل تورگل په يوه ښایسته گل پسې نه شور سیدای.

ددې ټولو بدرنگيو سره سره بيا هم خلکو ورته ښایسته گل ويل، ځکه چې نوم يې ښایسته گل و.

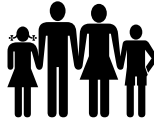
نه پوهېږم زموږ (سخي) يار به مړوي او که ژوندی؟

زموږ په منځ کې هغه ډير پيسه دار او پيسه دوست و. ښې ډيرې پيسې يې لرلې، خو نه يې پخپله خوړلې او نه يې بل چاته ورکولې. هغه ورځ مې ښه په یاد ده چې د گاوندې زوی په منډه راغی او په ژرغوني غږ يې ورته وويل:

— سخي کا کا! پلار مې مړ دی، د کفن پيسې نه لرم، که يو څو روپۍ په پور راکړې، ټول عمر به درته دعا گانې کوم.

سخي يار چې دا خبره واوریده، نو په تنده يې دولس بجې شوې او بيا يې وويل:

— پلار دې خدای وبخښه ، خو وراره ما سره د پیسو خزانه نه شته ، څه ورشه د بل چا نه یې واخله
له دې ټولو کروړو سره بیا هم خلکو ورته سخي ویلو ، ځکه چې نوم یې سخي و او د انوم ورباندې موراو پلار ایښی و

نیمګړۍ تاریخ!

وایی: د هیواد مشهور او وتلي تاریخ پوه، د هیواد نه لرې د مهاجرت او پردیسی په وطن کې د خپلو هیوادوالو د جهاد، اتلولۍ او میرانې تاریخ لیکه چې ناڅاپه سپین، تور او شنه بیرغونه ورپیدل، ورسره سم دا نارې هم پورته شوې: ازادی، ازادی، ازادی....

وتلي تاریخ پوه چې د ازادی غږ واوریده نو ژر، ژر یې خپلې عینکې په سترگو کړې، ښه ډیر رنګارنګ قلمونه یې د خپل کمیس په مخامخ جیب کې قطار کړل، یو پنډل سپین کاغذ یې هم د ځان سره واخیست او په بیرې یې کابل ته ځان ورساوه. چې پاتې تاریخ په کابل کې ولیکي.

کابل ته درسیدو سره سم پغمان ته لاړ، د طاق ظفر نه یې پیل وکړ، د دارلaman مانې، د تاج بیګ قصر، ملی موزیم، د بابر باغ، د چهلستون مانې، د دهمزنگ منار، ملی ګالری، د کابل تاریخی چارچته، د پل خشتی جامع جومات، د ساعت برج، د عیدګاه جومات، د میوند د شهیدانو څلی، سپاهی ګمنام څلی، د استقلال منار، د اعیلحضرت نادرشاه مقبره او داسې نورو تاریخی ځایونو په لټه کې شو.

خو دا ټول تاریخی ابدات د ازادی د جنګ نه وروسته د ((چوکۍ)) په جنګ کې له منځه تللي وو.

د هغه لیکلې تاریخ نیمګړې پاتې شو او اوس د پېښور په ښار کې د سرک په غاړه ناست دی کله الوګان، کله ګلپیان او کله ټیپر خرڅوی خو د تیرافیکو د ځورونې او ډبونې نه زیات ګیله من ښکاری.

۱۳۷۵ل کال - پېښور

واړه سرونه ، غټ منصبونه !

په لومړۍ ورځ چې نوي ریس د ریاست دفتر ته راننوت ، د بدرگه کوونکو د لاسونه په پرچا کې د ریاست کارکوونکو تودې مبارکۍ ورکړې د لنډې معرفۍ نه وروسته چې کله ریس په خپله چوکۍ کیناست او د خپل لاس لاندې مامورینو ته یې وکتل ، ناڅاپه د ریاست د چوکۍ نه پورته شو

خپل سړي په دواړو لاسونو کلک ونيوه او په وار خطايي وویل :
_ ای خلکو ! زما په سترگو څه وشول ، تاسو ټول ولاړ کسان ماته د میړیانو په څیر واړه ښکاری .

په دفتر کې ولاړو خلکو یو بل ته حیرانی حیرانی وکتل
د چوپتیا فضا خپره شوه خو د ریاست چپراسي چې پوره څلوپښت کاله په دې ریاست کې د بیلابیلو ریسانو سره کار کړی و د چوپتیا فضا داسې ماته کړه :

_ ریس صیب ! هیڅ اندیښنه مه کوی ، تاسو کومه ناروغي نه لری ځکه
دا ریاست ډیر غټ او ستاسو سروړوکی دی . ځکه خو په دې چوکۍ غټ خلک درته واړه ښکاری

ویره !

په خپل کور کې ویره، د خدای (ج) په کور کې ویره
په کلي کې ویره، په ښار کې ویره
په غره کې ویره، په دښته کې ویره
د ژوند هره شیبه، په هر ځای کې له ویرې او ډار څخه ډکه وه
ځک خو په رڼا ورځ، د لویې لارې په سر، دوه تنه یو بل ته په څو مترۍ
کې مخامخ ودریدل. که څه هم دوي یو بل نه پیژندل او لاره هم ښه لویه وه
خو بیا هم یو په بل نه ورتلل ځکه: .
یو له دې ډاریده چې مخامخ کس یې ځان وژونکی (انتحاري) نه وي
بل له دې ډاریده چې مقابل لوری یې (جاسوس) نه وي.
ورځ شپه شوه او د شپې په تیاره کې دواړه یو له بل نه ورک شول.

لور او ټیت کلتور؟؟؟

د پنډي (جوالي) پری په اوږه پروت و
د ښار په لوي واټ کې په دې امید روان و که څوک پرې کوم پنډ، له یوه
ځایه بل ځای ته یوسي او بیګاه ته د خپلو بچیانو له پاره یوه مړې
ډوډۍ پیدا کړي.
د تګ په وخت کې یې ناڅاپه د سرک په غاړه د کیلې په پوټکۍ
سترګې ولګیدې
هغه یې را پورته کړ ، څو قدمه وړاندې لاړ او د خټلو په ډیران یې
واچاوه.

شېبه تیره نه وه چې یو لوکس موټر یې په خوا کې ودریده
د موټر ښښه خلاصه شوه ، په موټر کې ناست فیشني ځوان د کیلو او
مالټو له پوټکو نه ډکه پلاستیګي کڅوړه یې په پاڅه سرک وغورځوله .
پنډي لومړی لوکس موټر ته او بیا یې د سرک په سرهړې خو د کیلو او
مالټو خورو ورو پوټکو ته په حیرانۍ وکتل
خپل سړيې و خوځاوه خو پوه نه شوم چې په زړه کې یې څه تیر شول؟

غلطي !

- په ژوند کې هر څوک غلطې کوي :
- بزگر لو کاوه ، په غلطۍ کې ورنه خپله گوته پرې شوه .
- ډاکټر ناروغ ته نسخه ورکړه ، په نسخه کې يې غلطې وکړه ناروغ يې مړ شو .
- انجنير د کور په ډيزاين کې غلطې کړه وه ، کور ونړيده ، ټوله کورنۍ په کې مړه شوه
- ولسمشر سياست کاوه ، په سياست کې يې غلطې وکړه ټول ولس او ملت يې تبا ه شو

میراث

د کلي ډیر شتمن خان و

هرڅه يې ډيروو خو زوي يې يو و .

تل به له دې ځوريدو ،، خدای مه کړه که په زوي يې څه وشي

میراث به يې تر بورانو ته پاتې شي

له همدې ويرې يې :

په ۱۴ کلنۍ کې خپل زوي ته ښځه وکړه .

چې کال دوه تیر شول د زوي يې اولاد په نصیب نه شو .

په ۱۷ کلنۍ کې يې دويمه ښځه ورته وکړه ، په ۲۰ کلنۍ کې دريمه ښځه ،

په ۲۵ کلنۍ کې يې څلورمه ښځه ورته وکړه

د زوي يې بيا هم اولاد په برخه نه شو

د څلورو ودونو وروسته ډاکتر ته لاړ

ډاکتر لا براتوار ته وليږه

د لا براتوار په نتيجو کې معلومه شوه

د خان زوي د اولاد د زېږون وړتيا نه لري .

زه او ته

هغه ورځ چې زه او ته ، یو بل ته مخامخ شو
ما سلام درکړ ، تا هیڅ ځواب را نه کړ
ما درته و خندل ، تا په غوسه راته وکتل .
زه چې دخپل منزل په لور روان شوم ...
ډیر خوشاله وم .
ته چې تللې ...
له غوسې نه تک سوړوې .
ما د خوښۍ نه
د شپې ، ښه ارام خوب وکړ
خو تاشپه تر سهاره په وینښه تیر کړه
– پوهیږې ولې ؟
ځکه چې :
ستا په زړه کې (کرکه) اوسي
او زما په زړه کې (مینه) اوسي .